

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 236. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Péntek, 1936. október 16.

A nemzetközi politika új szenzációja:

Belgium önálló fegyverkezését és a locarnói egyezmény felbontását jelentette be Lipót belga király

Megerősítik a belga határokat — Németország a locarnói szerződés megújítását kívánja

Az európai külpolitikai helyzet napról napra súlyosabbra fordul. Az érdeklődés előterében egyrészt a spanyol semlegességi egyezményvel kapcsolatosan támasztott új szovjet-kívánságok, másrészt a francia—német diplomáciai csatározás áll, amelyekhez most új külpolitikai szenzáció járult.

Lipót belga király ugyanis tegnap a minisztertanácsban beszédet mondott, amelyben ünnepélyes ígéretet tett, hogy országa területi sérthetlenségét minden körülmények között megőrzi. Bejelentette, hogy az ország katonai helyzetének messzemenő megerősítésére van mulhatatlanul szükség. Belgium nem elégedhet meg szövetségei támogatásával, hanem önmagából kell mindent elkövetnie, hogy a háborút távolartsa határaitól, nehogy megismétlődjének az 1914. év szomorú eseményei. A német legyverkezés, a rajnai zóna megszállása, a hadviselés módszereinek átalakulása, a nemzetközi biztonság megrongálása, a nemzetközi szerződések önkényes megszegése, mindez arra készíti Belgiumot, hogy saját erejéből védje meg határait. Az uralkodó ezután célzást tett a spanyolországi eseményekre is, amelyek nemzetközi viszályt fenyegetik Európa békéjét. A belga katonai politika — jelentette ki az uralkodó — nem arra irányul, hogy többé-kevésbé győzelmes háborút készítsen elő, hanem hogy távolartsa a háborút területüktől. A Rajna-vidék megszállása, amely felborította a locarnói egyezményt, csaknem megint a háború előtti helyzetünkbe helyezte vissza. A király ezután utalt arra, hogy semmiféle szövetség nem akadályozhatja meg az ellenség betörését és mire a segítség megérkeznék, Belgium egyrésze ismét romhalmazzá lenne, ahogyan 1914-ben történt. Az uralkodó ezután Svájc és Hollandia példájára mutatott rá, amelyek szintén szükségét érzik annak, hogy felkészüljenek a háborúra. A király végül utalt Olaszország és Oroszország teljes militarizálására, amelyek szerinte a béke szempontjából aggasztó jelenségek.

Lanvélemények a belga király beszédéről

A belga király beszéde Párisban mély benyomást keltett.

Az Echo de Paris így ír Lipót király beszédével kapcsolatban:

— Németország márciusban, Olaszország júliusban sértette meg a locarnói egyezményt, most pedig Belgium hagyta faképnél a szerződést és ezzel kész tények elé állította a világot. Belgium bárki megkérdőzése nélkül, egyoldalúan megszüntette az összes nemzetközi kötelezettségeitől.

Az Oeuvre szerint a francia külügyminisztérium a lapok tudósításaiból kellemetlen meglepetéssel értesült a belga király beszédéről.

miután semmiféle előzetes bejelentést nem kapott arról, hogy a belga uralkodó ilyen megszire megy beszédében, követi a német és az olasz példát és egész egyszerűen felmondja nemzetközi szerződését.

Római jelentés szerint a belga király beszédét kedvezően fogadta az olasz közvélemény. A római lapok rámutatnak arra, hogy a nemzeti önállóság védelme érdekében történő fegyverkezés teljes mértékben fedi azokat az elveket, amelyeket Mussolini a legutóbbi minisztertanácsban magává tett. Olaszország teljes mértékben osztja a belga uralkodónak a szövetségek és államtömbök ellen felhozott érveit.

A francia külügyminisztérium íéhvatalosa

Nem ejtik el a francia—belga vezérkari szerződést

Brüsszelből jelentik: A belga kormány tegnapi intézkedéseinek alapelve: Belgium lehetőleg minden eshetőségre felkészülten álljon az eseményekkel szemben. Az ország belsejéből Turnhout és Tengres környékére, tehát az északnyugati határra csapattesteket helyeztek. Az ellenállás központja Liegeben lesz, amelynek környékén az ardennei vadászrezden kívül kilenc gyalogrezden állomásozik majd. A déli határon négy gyalogrezdet vonnak össze, amennyiben az átszervezés legelső célja, hogy az ország belsejéből a határokról sorakoztassa a katonaságot. Brüsszelben három gépesített lovasosztály állomásozik majd, amelynek rendeltetése, hogy az ország bármelyik határára vagy bármelyik részébe segítséget nyújtson adott esetben. Párisi jelentés arról számol be, hogy az Havas-iroda közleménye szerint beavatott politikai körök úgy tudják, hogy az új intézkedések nem jelentik a francia—belga vezérkari egyezmény elejtését.

A francia—német feszültség az utolsó 24 óra alatt olyan méreteket öltött, hogy az angol kormány ugylátszik elérkezettnek látja az időt a beavatkozásra. Az európai külpolitikai helyzet jegyében ült össze tegnap este az angol minisztertanács, amelyet megelőzően Eden fogadta a francia, majd utána a szovjetnagykövetet. Ezután Eden a német, majd az olasz nagyköveket kérte magához. A minisztertanács álláspontja a francia—német ellentéték ügyében nem volt egységes. A kormány fiatalabb tagjai elleneztek minden beavatkozást a Berlin és Páris között keletkezett feszültség ügyében. Ezeknek a fiatalabb minisztereknek a véleménye szerint Németország csak ürügyként kívánja feltálatni Európának Thorez beszédét, mint okot arra, hogy Eden szeptemberi jegyzékére ne válaszoljon, vagy hogy a választ elodázza. Londonban ugyanis a jövő hét elejére várták a német kormány választát a locarnói jegyzék tárgyában. Ugy látják, hogy a strassburgi események most ürügyet szolgáltatnak a választ elmaradására. Ennek ellenére az angol minisztertanács úgy határozott, hogy

hosszas cikkben foglalkozik a belga eseményekkel és megállapítja, hogy a belga uralkodó nyilatkozata dacára Franciaország és Belgium között változatlanul fennáll a fegyverbarátság. A francia kormány továbbra is bizik Belgiumban és őszinte szimpátiát érez annak uralkodója és a nép iránt. A belga király nyilatkozata nem érte váratlanul a Blum-kormányt.

Belgium a jövőben nem hajlandó más államok biztonságát garantálni, ezzel szemben joggal elvárja, hogy az európai államok garantálják Belgium biztonságát.

A francia kormánynak tudomása volt arról, hogy Belgiumban már hónapok óta mozgalom van kifejlődőben, amely azt célozza, hogy a kormány a semlegességi politika mellett foglaljon állást, ugyanugy, mint ahogyan azt a világháborút megelőző esztendőben tette. Más kérdés most már az, hogy a mai külpolitikai helyzet mellett mennyiben egyeztethető össze Belgium semlegessége a népszövetségi alapokmányban vállalt kötelezettségekkel.

Leon Blum lapja a Populaire csodálkozásán ad kifejezést, hogy a belga uralkodó beszéde során még csak nem is tett említést a Népszövetségről. A lap felteszi a kérdést vajjon Belgium nem érzi magára vonatkozólag kötelezőnek a népszövetségi alapokmány vonatkozó pontjait.

a legmesszebbmenően mindent elkövet úgy Párisban, mint Berlinben, hogy a legutolsó feszültség elintézését nyerjen.

Bismarck német nagykövet tegnap megjelent Wansittard angol külügyi államtitkárnál és átnyújtotta a német kormány választát a szeptember tizenharmadikán küldött angol kérdőívre, amelyben az angol kormány a locarnói tárgyalásokra való előkészületekkel kapcsolatban több kérdést óhajt tisztázni. A Daily Telegraph értesülése szerint a válasziggyékben a német kormány újabb felvilágosításokat kér és bizonyos feltételekhez köti a locarnói értekezleten való részvételt.

Portugália megnyitja kikötőit

A tegnapi angol minisztertanács megállapította, hogy a locarnói szerződés megkötésének a kilátásai erősen lecsökkentek. Nagy része van ebben a Szovjetunió magatartásának, amely egyre újabb akadályokat gördít a lap megállapítása szerint a megegyezés elé. Annál nagyobb meglepetést keltett az a hír, hogy

Portugália hajlandó kikötőit megnyitni a semlegességi bizottság előtt abban az esetben, ha ugyanakkor a spanyol kormány kezében lévő kikötők is a semlegességi bizottság ellenőrzése alá kerülnek.

A News Chronicle azt a szenzációs hírt közli, hogy Neurath báró német külügyminiszter most végzi az utolsó simításokat az angoloknak küldendő végleges válasziggyéken, amelynek gerincét képezi a német kormányban az a megállapítása, hogy

a locarnói szerződés megújítását ma Németország ugyanolyan szükségesnek tartja, mint a többi európai államok.

Londoni jelentés szerint a szovjetdiplomácia az a törekvése, hogy a semlegességi bizottság megvitassa azt az újabb orosz javaslatot, hogy

**A KÖVETKEZŐ
NAGY NYEREMÉNYEKET
nyerték OKTÓBER 15-én a
DACIA Sorsjegy nagy-
áruadánát, amely annyi EMBER
SZERENCSEJÉT alapozta meg:**

**LOTERIA DE STAT
NEMAI
DACIA
MAGNA COLECTURA
ADUCE NOROC
APROBAREE DE STAT**

Lel 1.000.000 169221 seria III. Anexa Cluj
" 1.000.000 143429 seria I. Anexa Braila
" 2.000.000 12948 seria II. Matca Braila
" 1.000.000 44348 seria II. Matca Constanta
" 200.000 846 seria II. Matca Trg. Mures
" 200.000 846 seria I. Matca Constanta
" 200.000 15231 seria II. Matca Targumures
" 200.000 27380 seria I. Matca Bucuresti
" 200.000 47492 seria I. Matca Targumures
" 200.000 66744 seria II. Matca Botosani
valamint 11 darab 100.000 Leles nyeremény, Targumures-I, Cluj-I, Bucuresti, Botosani-I és Constantai Colecturák által eladva.

**On is megtalálja szerencséjét a DACIA
SORSJEGY NAGYARUDABANI
Fiókok az egész országban.**

a portugál kikötőket helyezték ostromzár alá, kudarcot vallott.

A szovjet javaslatát ugyanis angol és francia részről gyakorlatilag megvalósíthatatlannak tartják.

Lapzárta előtt érkezett jelentések:

Brüsszelből jelentik: Felhatalmazás alapján belga hivatalos körök kijelentették az Havas-iroda munkatársa előtt, hogy szó sem lehet Belgium nemzetközi kötelezettségeinek megtagadásáról. A hosszadalmas és nyilvánvalóan Párisnak szánt magyarzkodó nyilatkozat oda konkludál, hogy Belgium azt óhajtja, hogy a hatalmak biztosítsák

területi sérthetlenségét és meg nem támadható voltát, anélkül, hogy Belgium bármilyen beavatkozási kötelezettséget magára vállalna. Belgium a biztosított szerepét kívánja kivívni és nem hajlandó a jóilló szerepére. Hangsúlyozzák, hogy Belgium nem gondol a Népszövetségből való visszavonulásra vagy a népszövetségi elvektől való elhídegitésre, sem a biztonsági elvek megtagadására. Kiemelik, hogy a belga-francia vezérkari

egyezmény figyét a két kormány még március hónapban levélváltás után tisztázta és Belgium nem gondol annak felmondására.

Genf-ből jelentik: Népszövetségi körökben, de különösen a francia delegáció körében nagy meglepetést okozott a belga semlegességi nyilatkozat. Főképpen Belgium nemzetközi kötelezettségeire utalnak és hangsúlyozzák, hogy Belgium legutóbb is hűségnyilatkozatot tett vállalt kötelezettségei kapcsán, már pedig a semlegességi nyilatkozatot Genfben egyértelműnek vélik Belgium vállalt kötelezettségeinek egyoldalú megsértésével. Az 1920-ban kötött francia-belga vezérkari egyezményt annakidején a Népszövetségnek is bejegyezték és így ez nemzetközi szerződés jellegével bír.

A locarnói egyezmény konkrét esetekre Belgium aktív beavatkozását kötelezettségét alapította meg és a Népszövetség alapokmánya is jogtalan támadás eseteire nemzetközi akcióra kötelezi Belgiumot. Ezekre való tekintettel kiemelik, hogy Belgium nem teheti túl magát egyoldalú határozattal ezeken a kötelezettségeken. Általános az a felfogás, hogy Lipót király beszéde a második locarnói értekezlet tervét illuzóriussá tette. Több francia lap utal arra, hogy a belga állásfoglalás oka a francia-szovjet egyezményben keresendő és minden jelentős eseménnyel kapcsolatosan újabban erre az egyezményre tapinthat a francia diplomácia.

Londonból jelentik: Angol hivatalos körökben a leghatározottabban visszautasítják azt a beállítását, mintha a belga semlegességi nyilatkozatot Anglia támogatásával, vagy legalább is hallgatólagos hozzájárulásával hozták volna nyilvánosságra.

A valóság az, hogy Anglia számított erre a lépésre és éppen a francia kormány tíz nap előtt diplomáciai uton aggodalmának adott kifejezést Londonban. Angliától távol áll, hogy örömmel üdvözölje a belga lépést, sőt megkísérelte a belga vezető köröket lebeszélni a nyilatkozat megtételéről.

Megérkezett az 1937-es típusú szenzációs elit rádió széria!

Kapsch — Standard — Eumig — Minerva — Radlone — Ingelen — Orion-rádiók a legnagyobb választékban, kedvező részletfizetésre kaphatók.

Állandó rádiókiállítás.

Feltűnő olcsó árak!

HAMMER ZSIGMOND és FIA
ARAD, Bulev. Regele Ferdinand No. 27

Barátság

Irta: BETHLEN MARGIT.

A barátság szó egyike azoknak, melyeket leggyakrabban alkalmaznak helytelenül. Talán csak a szerelem szép és nagy szava vetélkedhet vele ezen a téren.

— Ki az a magas, szőke ember, akinek épp most köszöntél? — kérdi Y X-től az uccán és X a meggyőződés nyugodt hangján azt feleli, hogy:

— Ez? Ez Z, nagyon jó barátom. Együtt voltunk a fronton. Ejnye, be rossz színben van. Igaz, hogy rég nem láttam, van vagy hat hónapja.

Valószínű, hogy újabb hat hónap telik el anélkül, hogy eszébe jutna felhívni és megkérdezni, hogy mi az oka annak, hogy oly feltűnő rossz színben van és ha időközben megtudja, hogy a felesége elhagyta, üzlete tönkrement, vagy hogy esetleg meg is halt, fejcsoválva és alapiában közömbösen csodálkozva fogja ismét tudomásul venni.

„Barátom!” Milyen könnyen mondják ki általában ezt a súlyos szót. Barátom az osztálytárs, barátom a jogászévek vidám, könnyelmű pajtása, barátom a hivatali élet munkatársa, barátom egy a fehér, mint a zöld asztal mellett véletlenül ülő férfi, akihez sem érzés, sem emlék, sem közös életfelfogás nem köt, csak épp hogy egy asztal deszkája alatt van a lábunk. Ha összeszámítjuk mindazokat, akikre ezt az elnevezést ráakasztjuk, csodálkozva fogjuk látni, hogy ismerőseinknek tetemes százaléka tartozik beleje. Barátom, hiszen semmit sem vétett ellenem. Barátom, szívesen vagyok vele együtt, amikor véletlenül hébe-hóba találkozunk. Barátom, kaputos ember, úgy mint én, ugyanabba a kávéházba és vendéglőbe jár, mint én, sőt néha még ugyanazokhoz a családokhoz is meg vagyunk egyszerre hiva, felfogásban sem bolsi, sem nem más pártállásu, mint mi vagyunk, mi ok volna arra, hogy ne tisztelném meg a névvel?

Hogy ezen kívül semmi sincsen, ami vele összeköt, azt általában nem veszik számításba. Azt sem, hogy a barát szó valami nagyon mély, nagyon erős köteléket jelent, hogy az több, mint testvér, több, mint család, néha bizony még magánál a szerelemnél is nagyobb és különösen tartósabb. Barátnak lenni, az annyi, mint a másikat épp úgy szeretni és különösen megérteni, mint önmagunkat. Azt jelenti, hogy van valaki a világon, akinek az érdekei épp oly fontosak előttünk, mint saját magunké. Valaki, aki előtt hangosan gondolkodhatunk, mert nem kell félünk attól, hogy félreért, sem attól, hogy megvet minket azért az emberi gyöngeséget, ami mindenkié megvan, bármennyire sikerül is neki azt a többi előtt eltitkolnia. Valaki, akinél nem kell arra gondolnunk, hogy ma, vagy holnap, vagy holnapután leszünk alkalmasak vagy alkalmatlanok neki, mert legfeljebb időbelileg lehetünk azok, de sohasem érzelmileg. Valaki, aki előtt nyugodt lélekkel levelezhetjük az álarcot, mert olyanok szeret, amilyenek vagyunk, hibáinkkal, gyöngéinkkel egyetemben, melyeket csak annyiban gyűlöl, mint ahogy mi magunk is haragszunk hibáinkra, gyöngéinkre, fájlaljuk, hogy vannak, nyíráljuk, amennyire tőlünk telik, de tudjuk, hogy nélkülük nem lennénk önmagunk.

Nagyon nehéz igazi barátnak lenni, épp oly nehéz, mint igazi szerelmesnek. Sok türelem kell hozzá, sok elnézés és sok megbocsátás. És különösen nagyon sok szeretet. És egyoldalú sem lehet. Kettő kell hozzá. Két rokoni lélek, akiben mindkétben megvan a barátsághoz való tehetségen kívül az a különös valami, amit nem lehet szóban kifejezni, hullámrezgés? rádiótelepathia?, mit tudom én, ezek mind csak szavak, valami érthetetlen hur, amely megrezdül az egyikben, a másik gondolatára, fájdalmára és rezeg tovább, akár akarjuk, akár nem, összeköt minket országokon, távolságokon át, mint valami halszárvékony, vest,

acélerős gyémánt sodrony, amely nem törik, nem lazul, nem szűnik meg soha, még akkor sem, ha évek hosszu során át távol vannak egymástól.

Keves ily barátság van. De hiszen tökélyből mindig keveset találunk. Én most a barátság esentiájáról beszéltem, arról, amilyent egy életben legfeljebb kétszer-háromszor tapasztal az ember, akkor sem rendszerint önmagán. Mert a barátsághoz épp ugy tehetség kell, mint bármi máséhoz. És az emberek átlaga nem tehetséges. Az csak a kiváltságosok égi ajándéka. Sok tulajdonság kell ahhoz, hogy valaki alkalmas legyen arra, hogy valódi barát lehessen, hűség, megbízhatóság, önfeladózás, melegség és még sok egyéb. Hinni kell tudni a másikban, úgy mint önmagunkban, hinni még akkor is, amikor a látszat ellene szól, amikor minden és mindenki ellene fordul, igen, még akkor is, amikor ő maga elveszti önmagában a hitet. Nem szabad eresztünk a kezét, akkor sem, amikor reánk csapott vele, mert tudnunk kell, hogy az, amit tett, csak pillanatnyi eltévelyedés lehet, ami nem érintheti azt, ami mélyen bent kettőnk között él. Azt, ami miatt barátunknak fogadtuk.

De ahogy mondtam, az ilyen barátság ritka, ritka, mint a fehér holló. Ehhez már majdnem genie kell, a barátság genie-je. És a genie-k születnek, azokat nevelni nem lehet. Rendes embernek meg kell elégednie az átlag „jó barát”-tal. Ami tetemesen kevesebb a „Barát”-nál. De még mindig több annál, amit általában könnyedén, félvállról és felelősségünk teljes nemtudatában annak szoktunk nevezni.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Telefon: 5-65

WILLY FORST: ALLOTRIA

Renate Müller
Adolf Wohlbrück

Jenny Jugo
Heinz Rühmann

Előléptették Iancu Traiant, Arad rendőrkezesét

— Új tisztviselők az arad-i rendőrségen —

Röviden hírt adtunk arról, hogy a belügyminisztérium nagyarányú átcsoportosításokat fogantatott az ország rendőrségeinél és ezzel egyidejűleg a Monitorul Oficialban több rendőrségi előléptetést tettek közzé. Előléptették Iancu Traian rendőrigazgatót, delegált arad-i rendőrkezesét is, aki a másodosztályú rendőrségi titkár címet kapta meg, de ebben a minőségben is az arad-i kezes-túra élén marad. Előléptették Duca Andrei arad-i komiszárt is, másodosztályú komiszári minőségben. Az áthelyezések Arad-ot érintő részében találjuk Murgau Liviu nevét, akit arad-i rendőrkezesként léptettek fel, de ebben a minőségben tartja meg állását a deva-i kezes-túrán. Arad-ra helyezték Candin Anca segédkomiszárt, aki eddig Gherla-n teljesített szolgálatot. Nătescu Marian másodosztályú komiszárt Chişineu-ról, Jega D. dektektivet Salonta-ról, Firica Haralamb másodosztályú komiszárt az arad-i bűnügyi osztályra Lugoj-ról, D. Mazilu Gh.-t tisztviselői minőségben az arad-i kezes-túrán e pillanatban üresedésben levő állásba helyezték át. A rendőrségen egyelőre még mit sem tudnak az arad-i kinevezésekről, mert hivatalos értesítés a kezes-túrára még nem érkezett meg, de Iancu Traian rendőrkezesét már sokan keresztek fel szerencsekívánataikkal.

Ha Nagyságos Asszonyom
Aradnak érzi magát

83

gyorsan öblítse ki száját ODOL-lal. Ez felüdíti, élénkíti és az apóltság jóleső érzését biztosítja. Hőségben, sportolásnál és minden testi kifáradásnál felülmulhatatlan az ODOL üdítő hatása.

ODOL
SZÁJVIZ FOGPÉP

83 a tökéletesített ODOL jelzése, melynek fertőtlenítő hatását nagy mértékben fokoztuk. Az ODOL-nak ezt a kiváló baktériumölő hatását bakteriológiai és klinikai kísérletek tudományosan bebizonyították.

Tagadnak a többszörös gyilkossággal vádolt timisoara-i méregkeverő asszonyok

— Megkezdődött a nagyarányú mérgezési bűnpör főtárgyalása —

Timisoara-ról jelentik: A timisoara-i törvényszék ma kezdte meg Neukom Mária és Bittenbinder Erzsébet, a meghalált méregkeverő bűnperének főtárgyalását. A két asszony annak idején rendőrségi őrizetben hat gyilkosságot vállalt magára, azonban az exhumálás alkalmával történt boncolások nem tudták kimutatni, hogy a halottak belső részeibe nadragulya méreg került-e. A két asszony a vizsgálóbíró előtt visszavonta beismerő vallomását és Feld Kálmán dr. védőjük után szabadlábrahelyezésüket is kérték. A kérvény felett most fog dönteni a törvényszék. A vádiratban a két asszonyt ötrendbeli gyilkossággal, két rendbeli gyilkossági kísérlettel, két rendbeli lopással és egy rendbeli biztosítási csalás büntetvével vádolják. A vádirat szerint nadragulyából készült mérget tettek Bittenbinder Erzsébet vadházastársának Weisz Andrásnak ételébe, aki rövid idő múlva meg is halt. A következő áldozat Weiszné nevű özvegyasszony volt, akinek halála után Bittenbinder Erzsébet 12 ezer leit vett fel az egyik banktól. Egy hónappal később, 1934. júliusában özvegy Steinbrunn Péterné Sándor közönségbeli asszony került sorra, akinek szekrényében 25 ezer leit találtak. Szeptemberben Filip Katalint tették el — a vádirat szerint — láb alól. Ezen az „üzleten” nem kerestek és ezért megmérgezték Schuster-nét, aki után 15 ezer leies temetkezési segélyt vettek fel. Megkíséreltek még egy gyilkosságot, amikor Warkosky Anna takarítónőt akarták eltenni láb alól, de ez súlyos betegség

után felgyógyult. Neukom Mária egyedül ölte meg Grossmayer Miklóst, miután előzőleg bebiztosította és 15 ezer leihez jutott. A mai tárgyalás iránt váratlanul gyenge érdeklődés nyilvánult meg. Körülbelül 40 tanut idéztek be. Neukom Mária kihallgatása alkalmával kijelenti, hogy nem emlékszik a vizsgálóbíró előtt tett vallomására, tagadja, hogy gyilkosságot követett volna el, mert azt állítja, hogy mérge sem volt. Kijelenti, hogy a rendőr-

ségen verték, azért ismert be mindent. Azt mondja, hogy Weisz haláláról mit sem tud, míg Steinbrunn Teréz a mértéktelen cseresznyevestől halt meg. Weisz Katalinra vonatkozóan úgy tudja, hogy a víztől lett rosszul, Schusztter Erzsébet, pedig — szerinte — iszákosságának lett áldozatává. Warkosky Anna is iszákos volt, rumot ivott. A halálesetekből nekik jutott pénzről nem sokat tud. Neukom Mária mindössze annyit mond, hogy Weisz Katalintól nekik jutott 12 ezer leiről csak akkor tudott, amikor már az öregasszony, — aki előzőleg nyolc napig nála feküdt — halott volt. Miután az elhunyt leánya nem törődött anyjával, akit ő ápolt, jogosan vette fel a pénzt. Schusztter Erzsébet halála után 6000 lei „kezelési” költséget kapott. A bűnügy tárgyalása folyik.

Az arad-i háziipari iskola regisztereinek lefoglalását követelték az igazgatónő bűnpörének tárgyalásán

Szombaton folytatja az arad-i törvényszék az érdekes főtárgyalást — Névtelen levélben megfenyegették dr. Mager Romul tanácselnököt

Nagy érdeklődés mellett folytatta az arad-i törvényszék első szekciója Popescu Irina, az arad-i háziipari iskola igazgatónője bűnperének tárgyalását. Mint beszámoltunk róla, az igazgatónőt Ivanov Vasile volt iskolaszolgája és felesége, az iskola volt szakácsnője jelentették fel, azon a címen, hogy jogtalanul levont havonkénti fizetésükből 660 leit, amelyet nem irt be bevételnek, azonkívül, hogy a tanárnoktól havi 700 leit vett fel ellátás címen, az ellátást viszont a növendékek behozott élelmiszereiből fedezte, végül, hogy más manipulációkat végzett az élelmezés körül. Az elmúlt tárgyaláson Popescu Irina kategorikusan tagadta, hogy elkövette volna azt, amivel az iskola volt szolgája és szakácsnője vádolja és kijelentette, hogy szabályszerűen vezette az élelmezést. Csütörtök délelőtt folytatták a tárgyalást, amelyen újra több tanut hallgattak ki. Két tanárnő tett vallomást, akikhez egyrészt Gitta Augustin helyettes főügyész, majd dr. Costin, a feljelentők ügyvédje intézett kérdéseket. A tanárnők vallomása alatt Iva-

novné többször beleszólt, mire dr. Mager Romul elnök rendreintette, majd kijelentette:

— Egyébként azt hiszi, hogy ha névtelen levelet írkál nekem, megijeszt?

Igy derült ki a tárgyaláson, hogy a bűnügyből kifolyólag névtelen levelet írtak dr. Mager tanácselnöknek. Kihallgatták Hoffmann Ottó csemegekereskedőt, valamint Tuta Viora felügyelőnőt, főként arranézeve, hogyan szerezték be az iskola élelmiszereit, milyen számlákat adtak róla és hogyan választották el a növendékek élelmi készleteit, a tanárnokétól. A védelem képviselői: Athanasia ügyvéd és Rotaru Delia ügyvédnő a regiszterek felülvizsgálását, s könyvszakértő delegálását kérték, ehhez csatlakozott a vád is. Costin dr. követelte, hogy vegyék bűnügyi zárlat alá a regisztereket, nehogy manipulálhassanak velük. A bíróság végül elrendelte, hogy Popescu Irina igazgatónő pénteken délelőtt tíz órára mutassa be az iskola regisztereit és azután dönt a továbbiak felett.

Szabadlábra helyezték Petre Bellut, a lopással vádolt bucaresti-i író

Bucuresti-ből jelentik: A lopás gyanújával tartóztatott Petre Bellu író szabadlábra helyezték. Bellu az ügy körülményeit illetőleg elmondta, hogy egy barátjával betért egy vendéglőbe, ahol mulatozni kezdtek és teljesen leítták magukat. Barátja ekkor felajánlotta, hogy ő fizeti a számlát. — Csak most emlékszem vissza — mondja az író — hogy ittasságomban el kezdtem osztogatni az ezresket a körülöttem levők között, persze a barátom pénzéből. A mulatozás másodnapján barátom arra ébredt, hogy semmi pénze nem maradt és nekem is csak alig valamennyi. Csak a rendőrségen emlékeztünk vissza mindkét esetben az eset körülményeire.

URANIA

D. u. 3-kor (méréselt helyekkel), 5, 7.15 és 9.15 órákor

Telefon 2-32.

Valami új!

Valami új!

„Az utolsó pogány”

és költészete. Főszerepben a két benszülött östehetség: Mala és Lótusz.

Román, magyar, német feliratok!

Friss bíradó!

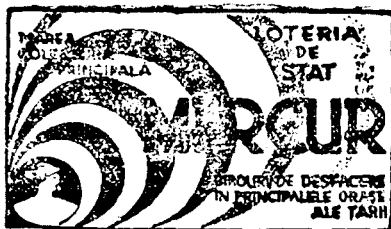
A braşov-i iamborec.

A szabadságért és asszonyáért küzdő ösember harca a szenvedést hozó „civilizáció” ellen. A Deli tenger csodálatos szigetországának szerelme

A MERCUR

SORSJEGYÁRUDA a KÖVETKEZŐ
NAGY NYEREMÉNYEKET
jelent, amelyeket az október 15.-iki
húzáson nyertek:

Lei 200.000 No	57754 seria II.	Matcă Oradea
„ 100.000 No	1334 seria I.	„ Bucuresti
„ 100.000 No	1334 seria II.	„ Arad
„ 100.000 No	1685 seria II.	„ Timisoara
„ 100.000 No	24050 seria II.	„ Cernauti
„ 100.000 No	26629 seria II.	„ Timisoara
„ 100.000 No	42251 seria II.	„ Chisinau
„ 70.000 No	151342 seria II.	Anexa Bucuresti
„ 70.000 No	283975 seria I.	Anexa Cernauti

Főbizományos: **GOLDSCHMIDT BANK RT. ARAD.**

El még a romantika...

Arad-ra szöktette ideálját egy cluj-i egyetemi hallgató

Rádió körözték a szerelmespárt, míg a megszóktetett oradea-i urleány
maga jelentkezett a kitűzött tízezer leles jutalomért

Oradea-ról jelentik: Rendkívül érdekes, arad-i vonatkozású leányszöktetési ügy foglalkoztatja az oradea-i előkelő társaságokat. Az ügy középpontjában egy 17 éves cluj-i egyetemi hallgató, Ciurdariu Heliadora, Oradea egyik tekintélyes közjegyzőjének a leánya és Galdau Octavian cluj-i egyetemi hallgató állanak. A fiatalok együtt jártak az egyetemre és a feltűnő szépségű fiatal urleány és a jó megjelenésű fiatalember között lángoló szerelem támadt. A fiatal ember egyébként szintén oradea-i és a fiatalok a közelgő vizsgák helyett más terveket szövöttek. A fiatalok egyik napról a másikra eltűntek Oradea-ról és a szülők mindenütt kerestették a leányukat. Érdeklődtek az összes rokonoknál, ismerőseiknél és valóságos magánnyomozást indítottak a fiatalok rejtekhelyének felkutatására. Annyit sikerült megállapítani, hogy a fiatalok eltűnésük estéjén szeszestalt fogyasztottak és nyilván az ital hatása alatt határozta el magát a fiatal leány a szökésre. Az első nyomon azonban hiába haladtak előre, nem volt folytatás. Ekkor elhatározták a nyilvános kerestetést, hirdetésekkel adtak le és egy napon a bucuresti-i rádió szpikerhölgye bemondotta, hogy dr. Ciurdariu oradea-i közjegyzőnek eltűnt a leánya és a közjegyző bárkinek, aki a szökevény tartózkodási helyét megmondja, 10 ezer lei jutalmat ad.

A kétségbeesett szülők nem is sejtették, hogy a fiatalember a leányt szülei lakására vitte el az arad-megyei Dicsi községbe, ahol a fiu szülei szeretettel és meghatóan ölelték keblükre a fiatalokat. A kis községben nincs

rádió, arrafelé nem vetődnek el újságok és a fiatal pár néhány napig nyugodtan élt ott. A zavartalan boldogság azonban nem tartott sokáig, mert a csendőrök tudomást szereztek az esetről és letartóztatták a fiatalembert. A leány ekkor tanujelét adta szerelmének és önfeláldozásának, amennyiben kijelentette, hogy nem történt semmiféle erőszak, ő saját akaratából követte a fiatalembert.

A fiatalok most már nyugodtabban éltek, sűrűn jöttek be Arad-ra is és kedvük szerint szórakoztak.

A leány szülei még mindig nem tudtak leányuk lakóhelyéről. Erről csak tegnap kapott értesítést a család és az értesítő nem volt más, mint maga a leány. A leány liceumba járó öccsének címezte a levelet, amelyben megnyugtatta a szüleit, hogy egészséges és semmi baja nem történt. Közli a levélben, hogy tudomást szereztek a rádióközlésről és tekintve, hogy ők maguk jelentkeztek, őket illeti meg a nyomra vezetőnek ígért 10 ezer lei. Kéri, hogy a 10 ezer leit küldjék el nekik, mert elfogyott a pénzük és kér némi teherneműt is. Egyébként — mint a leány írja — jól érzi magát, Arad-on jól szórakoznak, moziba járnak és várja a szülei intézkedését.

Az esettel kapcsolatosan nyilatkozott az apa is, aki kijelentette, hogy nincs kifogása a házasság ellen, egyetlen feltétele azonban, hogy a fiatalok előbb fejezzék be tanulmányukat. Barátnői most izgatottan várják vissza a szerelmi kaland hősnőjét, aki előreláthatólag folytatni fogja egyetemi tanulmányait.

Újabb tanukihallgatásokat rendelt el a Tábla Wiesenmayer simandul-i földbirtokos ügyében

Timisoara-ról jelentik: A timisoara-i Tábla ma foglalkozott Wiesenmayer Vilmos Simandul de Jos-i gazdálkodó ügyével. Mint emlékeztetés, Wiesenmayer ellen az volt a vád, hogy az elmúlt év augusztus 28-ikán három lövéssel meg akarta ölni Sighete Florea kanászlegényt, míg a szolgálatában álló Boldizsár Demeter, Boldizsár Péter és Boldizsár János megverte a Wiesenmayer által két flóbertlövessel megsebesített Sighete Florea-t. A törvényszék Wiesenmayert három hónapra, a három Boldizsár-testvért pedig egyenként egy hónapra ítélte el. Az ítélet ellen ugy az ügyész, mint a vádlottak fellebbeztek és a táblai tárgyaláson Wiesenmayer védője azt hangsúlyozta, hogy a földbirtokos nem lőtt rá Sighete Florea-ra, hanem felelősségre vonta a kanászt, mert a gondjaira bízott állapotokat a kukoricásba halotta. Sighete bottal támadt Wiesenmayerre és ez ekkor bérese segítségével elverte. Az ügyvéd tanukat nevezett meg ennek bizonyítására és kifejtette, hogy Sighete hat orvosnál járt, de egyik sem akart neki olyan bizonyítványt adni, amely szerint fejsebe lövéstől származik. Végül két hét múlva egy hetedik orvos mégis adott ilyen bizonyítványt, de ekkor már a seb okát pontosan megállapítani nem lehetett. A Tábla elrendelte az újabb tanukihallgatását és ezzel az arad-i törvényszéket bizta meg.

Árusítási engedélyt kapnak a pecica-i kenyérsütők

Aradváros vezetősége csütörtök délelőtti ülésén foglalkozott a pecica-i kenyérárusok ügyével. Popa Gligore, a közigazgatási ügyosztály főnöke jelentette, hogy nemrégiben leirat érkezett a belügyminisztériumból a városhoz és ebben utasították a város vezetőségét, hogy az új törvényes intézkedések szemelött tartásával adjon ki szabályrendeletet a pékek működéséről, illetve a kenyér árusításáról. A minisztérium utasításának megfelelően a jövőben csak pékek, illetve azok árusíthatnak kenyeret, akiknek kenyérsütésre iparengedélyük van. A város ekkor felírt a minisztériumba, amellyel közölte, hogy Arad-ra már hosszú évtizedek óta hoztak be a pecica-iak kenyeret és aziránt érdekődött, hogy ezeket pékeknek tekinthetik-e, bár csak kenyérárusításra és nem kenyérsütésre van engedélyük. Erre a felírtára küldött válaszában a minisztérium utasította a várost, hogy részletes kimutatást küldjön a minisztériumba arról, hogy hány ilyen kenyérsütő van és mennyit termelnek naponta.

Mielőtt azonban ezt a kimutatást elküldnék, a város vezetősége letárgyalta az ügyet. Coțoiu Romulus dr. kifejtette, hogy az új ipartörvény értelmében a pecica-i kenyérsütők tulajdonképpen kontárok, mert hiszen a kenyérsütésre jogosító iparengedéllyel nem rendelkeznek. Másrészt a város lakosságának érdeke, hogy olcsó és jóminőségű kenyeret hozzanak be Arad-ra. Rövid vita után a város vezetősége úgy döntött, hogy felíratot intéznek a földművelésügyi minisztériumhoz azzal a kérelemmel, hogy a munkügyi minisztérium közvetítésével hasson oda, hogy az arad-i Munkakamara a lehető legrövidebb időn belül intézze el a pecica-iak ama kérvényeit, melyekben ezek szabályszerű iparengedélyt kérnek kenyérsütésre. Egyben arra kéri a minisztériumot, hogy mindama pecica-i kenyérsütők számára, akik az errevonatkozó kérvényt benyújtják, a kérvény elintézéséig ideiglenesen is engedjék meg kenyériüknek Arad-on való árusítását.

Az említett határozatról értesítik a pecica-i főszolgabírói hivatalt is azzal a kérelemmel, hogy szóítsa fel az érdekelt pecica-iakat az iparengedélyekre vonatkozó kérvények mielőbbi benyújtására.

Magyar választópolgárok!

Mindenki váltsa ki szavazólapját!

Döntő győzelmet arattak a spanyol felkelők Oviedonál

— Ujabb incidens a madridi kormány és Portugália között —

Lissabonból jelentik: Portugália és a spanyol kormány között megegyezés jött létre, amely szerint a badajosi harcok után portugál területre menekült 1400 spanyol kormánypárti katonát a „Nyassza” nevű portugál hajón visszaszállították Tarragona kormánypárti kikötőbe. Amikor a portugál hajó a foglyokat partira rakta a spanyol milícia tagjai át akarták kutatni a hajót, azonban a kapitány nem volt hajlandó ezt megengedni. Hosszas vita után a kormány távirati utasítása vetett véget a vitatkozásnak. Az eset Portugáliában nagy felháborodást keltett, miután Lissabon a maga részéről udvariassági ténynek tekintette a portugál területre menekült foglyok hazaszállítását, amiért még csak költségeket sem számított fel a spanyol kormányának.

Burgosból jelentik: A felkelő csapatok a legutóbbi jelentések szerint döntő győzelmet arattak Oviedo alatt. Varella felkelő tábornok helyreállította az összeköttetést a várost védő Aranda tábornokkal. A Madrid körüli harcok során a spanyol kormánycsapatok kétezeröttszáz embert veszítettek. A halottak között két francia és egy belga tiszt is volt. A tegnapi harcok során tizenegy szovjet tiszt került a felkelők fogságába.

A sevillai rádióállomás jelentése szerint Ronda városában a kommunisták a néptörvényszékek parancsára hatszáz embert gyilkoltak le, a templomokat pedig felgyújtották. Catejában kétszáz személy esett a terror áldozatául. Tova községben 35 embert öltek meg. Burgosból jelentik, hogy a nemzeti felkelőcsapatok elfoglalták Aldea de Festno városát, amely 35 kilométerre van Madridtól. Most már Naval Canero az utolsó megerősített hely, amelyet a madridi kormánycsapatok a főváros előtt védenek. Aldea de Festnónál a kormánycsapatok 150 halottat veszítettek. Mola tábor-

Tudatták Mincu mérnökkel, hogy felesége meghalt a gépkocsiszerencsétlenség alkalmával

A fiatal férj kijelentette: öngyilkos lesz

București-ből jelentik: Emlékezetes az a borzalmas gépkocsiszerencsétlenség, amelynek egy éppen esküvőjéről hazatérő fiatal pár, Mincu mérnök és felesége estek áldozatul. A fiatalasszony azonnal meghalt, a mérnök ellenben életben maradt és habár még teljesen nem épült fel, hozzátartozói szerdán már hazaszállították a kórházból. Mindaddig nem merték neki megmondani felesége halálát. Elszállítása előtt a család kérésére kezelőorvosa hozta kiméletesen a szerencsétlen ember tudomására, hogy felesége a szerencsétlenség-nél elpusztult.

Mincu mérnök görcsösen zokogni kezdett, majd kijelentette, hogy öngyilkos lesz.

Hozzátartozói szigorú őrizet alatt tartják. Kivánságára szerda délután kivitték felesége sirjához.

București-ben mint érdekességet beszélnek, hogy a fiatalasszony szüleinek házában 1920. óta mind a három tulajdonossal valami szerencsétlenség történt. Első birtokosa, egy Jonescu nevű ember két leányával együtt különös körülmények között hirtelen meghalt. Ezután Móricz Segal iasi-i nagybirtokos vette meg a házat és négy év alatt százmillió értékű vagyont veszítette el. A mostani tulajdonos, Stefanescu fiatal lányát veszítette el a borzalmas gépkocsiszerencsétlenség alkalmával.

SELECT 9. 7/4 és 9/4 órákor
Telefon 2-84.

A sátánsziget foglya

WARNER BAXTER GLORIA STUART

nok csapatai az általános támadásra várják a parancsot. Saragossában a felkelők többször kirohantak a városból és megtámadták a katalán csapatokat, amelyek száz halottat veszítettek. Az andaluziai Espielben véres harcok folynak, amelyek eredménye még nem ismeretes. Madridot tegnap újból bombázták a repülőgépek. Aragoniában a felkelők elfoglalták Sarineát, a Huesca felé vezető uton. A kormánycsapatok 250 embert veszítettek.

Franco tábornok kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a felkelők katonai helyzete annyira kedvező, hogy előnyösükat nem lehet megállítani. El lehet kerülni a felesleges vérontást, ha Madrid védői letennék a fegyvert.

— Ha Madridba bevonulunk — mondotta a tábornok — nem engedjük meg a lakossággal szembeni kegyetlenkedést, azonban megbüntetünk mindenkit, aki azt megérdemli.

Saint Jean de Luzból jelentik: A Stefani olasz távirati iroda azt állítja, hogy a madridi kormány három hajója Bordeaux közelében 51 szovjet repülőgépet átvételére vár, amiket Bilbao védelmére használnak majd fel. Ugyanesek a Stefani jelenti, hogy Bilbao közelében modern repülőter létesítésén dolgoznak.

Párisból jelentik: A Humanite közlése szerint a kommunista és szocialista internacionálé tegnap értekezletet tartott Párisban. Az értekezleten a szociálisták visszautasították a kommunistáknak az internacionálé közös alapon való vezetésére irányuló javaslatukat. Ennek a határozatnak az volt a célja, hogy a madridi kormány érdekében folytatott fellépések tekintetében a két internacionálé együttesen határozott volna.

Szőrmék, szüicsmunkák

régi elismert szolid árákon

ANTALFFY szüicsnél

színház hátsó bejárataival szemben. 4840

Női kalapok legújabb modellek szerint.

Edward angol király megreformálja országában a sportot

— Sportoktatók az angol iskolákban —

Londonból jelentik: VIII. Edward király első trónbeszéde, amelyet november 3-án mond el az angol parlament őszi ülészakának megnyitóján, külön fejezetben foglalkozik a sport nagy jelentőségével és

nagyszabású reformokat jelent be a sport népszerűsítése érdekében.

Ez lesz az első trónbeszéd, amely külön megemlíti a sportszerű nevelés nemzetpolitikai fontosságát és részletesen tárgyalja a sportügyekkel összefüggő kérdéseket. A trónbeszéd hír szerint be fogja jelenteni, hogy

Anglia valamennyi városában sportiskolát állítanak fel

s a sportszerű nevelést az egész ifjúságra kiterjesztik. Ezer és ezer uszódencét állítanak fel s minden városban sporttelepet rendeznek be. Teljes erővel megindítják a propagandát is a különböző sportok érdekében. A sportszerű nevelést az ifjúságon kívül az idősebb korosztályokra is ki akarják terjeszteni és gondoskodni akarnak arról, hogy

férfiak és nők egyaránt élvezhessék a sport áldásait.

A legnagyobb súlyt az iskolából kikerült ifjúság sportszerű nevelésére fektetik s főleg a munkanélkülieket akarják szórakoztatni a különböző sportokkal.

A közoktatásügyi minisztérium máris uta-

Szemoperációt hajtottak végre Sugár Jenő dr. arad-i ügyvéden

Az egyik budapesti szanatóriumban recehártyaleválással dr. Blaskovits, a magyar főváros egyik legkiválóbb szemszakorvosa megoperálta dr. Sugár Jenőt, a kiváló arad-i ügyvédet. Dr. Sugár Jenő már régebben szemfájdalmakról panaszkodott és amikor Budapestre utazott szemének megvizsgálata végett, itt recehártyaleválást álapítottak meg és operációt tartottak szükségesnek. A műtét sikerült és a kitűnő arad-i ügyvéd orvosainak véleménye szerint dr. Sugár Jenő rövidesen gyógyultan hagyhatja el a szanatóriumot. Arad-i barátai és tisztelői érthető érdeklődéssel várják a Sugár Jenő dr. állapotáról érkező híreket.

Hat és félmillió leibe kerül az új repülőállomás

A megyei prefekturától kér hozzájárulást a város

Muresan Ioan, városi főmérnök jelentést tett a város vezetőségének ülésén az új repülőállomás építésével kapcsolatos kérdésekről. A főmérnök beszámolt arról, hogy különböző újabb munkálatok váltak szükségessé, úgy, hogy a munkálatok végösszege nem 4 és félmillió, hanem 6 és félmillió leit igényel. A hangár építésére 770 ezer, egy új ut építésére 1 millió 100.000 lei szükséges és ezeken kívül még különböző munkálatokat kell végrehajtani. A városnak azonban minderre már nincs megfelelő költségvetési fedezete s erről jelentést tett a légügyi alminisztériumnak, a mely viszont a belügyminisztériumnál járt közben, annak érdekében, hogy Arad-városa a szükséges összegeket a jövő évi költségvetés terhére folyósíthassa. Egyelőre csak a hangár átépítéséhez szükséges 770.000 leiről van szó, amelyet a jövő évi költségvetés terhére fizetnek ki. A város felír a belügyminisztériumba, amelyet arra kér, hogy utasítsa a megyei prefekturát, valamint a községeket, hogy a megnövekedett kiadások fedezésében arányosan vegyenek részt.

CENTRAL 9. 7/4 és 9/4 órákor
Premier! Telefon 2-85

ÁLMOK KERTJE

Gary Cooper és Ann Harding csodálatos filmje.
(Háromnyelvű leírattal.)

... ez az a film, amelynek emléke évek múlva sem halványodik el. Csupa szépség és tisztaság... csupa ioró költészet... csupa kifinomult művészet. A Paramount büszke erre a filmjére.

LUBITSCH

Legújabb Fox hirodó.

HIREK

Hölgyek a főtárgyaláson

Ez is egy „élmény”. A hölgyek nemrégiben felfedezték, hogy a sport a jive o'clock-teák, a flört és a bridgeasztal élményénél sokkal inycsiklandóbb egy izgalmas jelenetekben bővelkedő bünygyi főtárgyalás. Amikor a szegény vádolt lelki szeméi előtt megjelenik az akasztóia vagy legjobb esetben néhány évtized sóbánya és efelletti rémületében megzavarodik vallomását tesz, van-e ennél érdekesebb „élmény”? Van-e mulatságosabb, mint az egyes tanuk döntő jelentőségű vallomása, a szembesítések és a keresztkérdések feszült légköre? Hát ha még a bünygyi háttérben szekszuális kérdések dominálnak.

A szóbanforgó „hölgyek”, akiknek már semmi sem eléggé érdekes és izgalmas, enervált idegeiket a tárgyalóterem fülledt légkörével táplálják. Ott voltak a szadista Lunerné asszony bécsi tárgyalásán, ott a bucuresti-i Ciulley-tárgyaláson és nincs egy olyan nagyszabású, halálos árnyéku bünygyi főtárgyalás, hogy a padosorokban ott ne diszelegnének.

Leobenben most kerül sor Farcașanu ezredesné gyilkosának, a fiatal Strasser Károlynak a bünygyére. Borzalmas sötét titkok, véresen izgalmas részletek övezik ezt a bünygyet, amelynek a befejezése majdnem bizonyosan halálosítélet. A főtárgyalások hölgyei lázas izgalommal készülődtek az új, nagy eseményre. Már napok óta tárgyalást az előtérben álló új, izgalmas szórakozási lehetőséget. Megbeszéltek, hogy milyen toalettet vesznek fel a bünygy alkalmából, lemondták a bridgepartikat is, mert bridgezni mindig lehet, de egy bünygy ösvényére tévedt fiatalember halálos ítéletét végighallgatni csak ritkán.

Most lecsapott a bomba.

A leobeni törvényszék elnöke kimondta, hogy a tárgyaláson nők nem jelenhetnek meg. Az izgatató élmény kilátásai egyszerűen szétfoszottak. A „főtárgyalások hölgyei” nagy többségükben bizonyára a kitörő felháborodás és méltatlankodás jeleivel fogadták kizárásukat az élet nagy drámai színházából. De talán voltak néhányan, akik átérték a leobeni törvényszék határozatában rejlő erkölcsi pofont, amit ezek a sok idővel rendelkező hölgyek olyan régóta és olyan nagyon nélkülöztek már. (k.)

— **ENYHE IDŐ.** Több helyen enyhülés. Változó felhőzet. Északon eső, sok helyen köd. Dél-nyugati és nyugati szél várható.

Legolesőbb **TÚZIFA**
az új **AUFRICHT** fetelepen
Str. D. Raicu 15, Gyermekkorúak oldal ucaójában elöl
Consum és Intelesnca tag. 4915 Telefon 69

— **Pénteken fel kell lobogóznia a házakat és üzleteket.** Az arad-i rendőrség felhívja a háztulajdonosok és üzlettulajdonosok figyelmét, hogy október 16-án, pénteken, az uralkodó születésnapján lobogózzák fel házaikat, illetve üzleteiket.

— **Két százalékra szállították le a francia visszszámítási kamatát.** Párisból jelentik: A francia Nemzeti Bank a leszámítási kamatát két és fél százalékról két százalékra szállította le.

— **Danzig visszakivánczik.** Danzigból jelentik: Förster danzigi képviselő ma beszédet mondott amelyben hangoztatta, hogy Danzigot mielőbb vissza kell adni anyjának, mert ha népszavazásra kerülne sor, beigazolódna, hogy milyen nagy fölényrel kívánczik vissza a lakosság a német anyához.

— **Zárgondnok Habsburg Frigyes főherceg birtokán.** Budapestről jelentik: A földvarnagyi bíróság zárgondnokot nevezett ki Frigyes főherceg 400.000 holdas birtokára. A hitbizományi birtok terjedelme a világháború után 41.000 holdra csökkent le és ennek a kis területnek kellett viselni a 400.000 holdas hitbizomány terheit.

— **Rexista roham a belga közlekedésügyi miniszter ellen.** Brüsszelből jelentik: A rexisták Anderlechtben tartott ülésén Degrelle nagy kirohanást intézett Jaspár közlekedésügyi miniszter ellen és bejelentette, hogy amennyiben a közlekedésügyi miniszter el nem távozik a kormányból, úgy a rexisták a flamand-párttal karöltve lemondanak a parlamentben viselt mandátumukról, minek következtében a legtöbb választókerületben pótválasztásra kerül majd sor. Ekkor a tömegek be fogják igazolni most már öszintén, hogy melyik politikai pártfrakció mellé állanak.

— **Támadás a Vatikán ellen a német rendőrség hivatalos lapjában.** Berlinből jelentik: A német birodalmi rendőrség hivatalos lapja, a Deutsche Korpschutz elkeseredett cikkben veszi fel a harcot a Vatikánnal, amely az utóbbi időben a nemzeti szocializmus elleni propagandáját újból felénkítette. A lap szemrehányóan állapítja meg, hogy sokkal több püspöki pásztorlevél jelenik meg a nemzeti szocializmus ellen, mint a bolsevizmus ellen. A nemzeti szocializmusnak tehát a katolikus egyházat továbbra is első számú közellenségnek kell tekintenie, mert viszont a katolikus egyház is ellenségének tekinti a nemzeti szocializmust, noha a katolikusságot a nemzeti szocialisták védik meg öszintén és becsületesen a bolsevizmus veszélye ellen.

— **Bethlen István gróf nem vállalja Magyarország népszövetségi képviselőt.** Budapestről jelentik: A gróf Bethlen István volt miniszterelnök közlése „8 Órai Újság” jól informált heyről azt a hírt közli, hogy teljesen alaptalanok azok a hírek, mintha a volt magyar miniszterelnök elvállalta volna, hogy Magyarországot a Népszövetség előtt mint fődélegátus képviselje.

Koronázási pulykapecsenye

Az angol baromfikereskedők mozgalmat indítottak, hogy VIII. Edward királyakoronázásának napján minden angol polgár asztalán pulykapecsenye legyen. A mozgalom eredményét május első hetében rendezik meg Londonban: az ugynevezett koronázási pulykavásárt. A baromfiitenyésztők már most készülnek az előrelátható nagy keresletre.

— **Száz rabbi a budapesti zsidó hitközségi elnök temetésén.** Budapestről jelentik: Ma délután óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra Fränkel Adolfot, a budapesti orthodox zsidó hitközség elnökét. A temetésen több mint száz rabbi vett részt.

— **Terroristákat végeztek ki Habannában.** Habannából jelentik: Ma reggel hét terroristát végeztek ki Habannában. A terroristák bombát dobtak az egyik napilap szerkesztőségére és ott több embert megöltek.

Tempó, tempó!

Szentgyörgyi paplan

Ez a jó és olcsó!

— **Repülőgépkatasztrófia áldozata lett két olasz milliomosfiu.** Rómából jelentik: Delino többszörös olasz milliomos két fia tegnap egy sportrepülőgépen bravuros mutatványokat végeztek. A repülőgép lezuhant és a két fiu szörnyethalt.

— **Ismét megindult a vizsgálat Vorvoreanu képviselő meggyilkolása ügyében.** Bucuresti-ből jelentik: Niculescu Bolentin vizsgálóbíró ma Turnu-Severin-be érkezett, ahol folytatja a vizsgálatot Vorvoreanu képviselő meggyilkolásával kapcsolatban. A vizsgálóbíró felülvizsgálta a helyszínen az ügygel kapcsolatban gyanúsítottak vallomásait.

Konkurrencia

— *Lehet, hogy gyorsabban halad, de a mi illatunk jobb...*

Az Ön sorsát,
jövőjét megmutatja Önnek az Ön élethoroszkópja. Megtudja szerencsenapjait üzlet, szerelem perék, sorsjáték stb. Küldje születési adatait és 24 lelt bélyegben KARMA YOGHA, grafológ-astrolog (hatóság engedély.)
Brasov, Str. Horia No. 2.

— **Nagy tűz a fővárosban.** Bucuresti-ből jelentik: Ma délután hatalmas tűz pusztított a Lipsicani-uccában, a főváros legforgalmasabb negyedében. A tűz egy régi fogadóban tört ki, a lángok hamarosan elharapódtak és az épületben levő négy üzlet a lángok martaléka lett. A tűz okozta kár igen nagy.

— **Ítélet egy nagyarányú budapesti valuta-perben.** Budapestről jelentik: A törvényszék ma hozott ítéletet Arnstein testvérek valuta-perében. A vádirat szerint Arnstein Miksa, Arnstein Pál és Arnstein Sándor az Olaszországnak szállított élő állatok után járó lírát nem jelentették be a Magyar Nemzeti Banknak. A vádlottak tagadásával szemben a bíróság beigazoltnak látta a vádat és Arnstein Sándort egy évi börtönre és 1200 pengő pénzbüntetésre, Arnstein Miksát hét hónapi fegyházra és 1200 pengő pénzbüntetésre és Arnstein Pált, mint bünrészt, 3 hónapi fegyházbüntetésre ítélte. Ezenkívül Arnstein Sándort és Miksát 20-20 ezer pengő kártérítés megfizetésére is kötelezte. A két fővádlott zokogva fogadta az ítéletet.

— **Új rendelkezés a Cernauti-Oradea közötti vasúti forgalomban.** Bucuresti-ből jelentik: A CFR vezérigazgatósága úgy rendelkezett, hogy a Cernauti-Oradea közötti vasúti személyforgalom esetén, amennyiben az utazás egy részét a Viseu-völgyén és Dragos Voda-n keresztül csehszlovák vonalon teszik meg, ezt a szakaszt a csehszlovák vasúti tarifa szerint fizetik.

— **Háromhavi börtönre ítélték az arad-i monopóliumot.** Juhász Béla, az arad-i monopóliumot vezető könyvelője azzal a váddal állott ma az arad-i törvényszék előtt, hogy egy bírságból kifolyólag beikkasztalt 750 leit nem fizetett be az államnak. Juhász tagadta a vádat s kijelentette, hogy a pénzt a volt főnöknek adta át, azonban nem kapott nyugtát róla, majd hangsúlyozta, hogy 12 éven át állott állami szolgálatban. A tanuk kihallgatása után a bíróság bünygynek mondta ki hivatali sikkasztás címén és 3 havi börtönre ítélte.

— **Fütytel helyett — kellemes női hang.** Az osztrák főváros a nyugati metropolisok mintájára bevezette, hogy a telefonközpont hívásra pontos időjelzést ad le. Eddig ugyanis a tárcsázásra a központ fütytelrel válaszolt, most azonban egy kellemes női hang be fogja mondani a pontos időt.

— **Huszonötmillió dollárt örökölt.** Bucuresti-ből jelentik: A bucuresti-i amerikai konzulátus értesítette a szerény anyagi viszonyok között élő Antzel Peretz botosani-i lakost, hogy az Amerikában elhunyt nagybátyja után 25 millió dolláros vagyont örökölt. A boldog örökös már a közeljövőben tulajdonába lép a hatalmas vagyonnak.

— **Makacs székrekedés, vastagbélkatarrus, puffadás, vértorlás, anyagcsere zavarak, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás** eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül becses háziszser. Az orvosok ajánlják.

— **Zsebtolvajlás áldozata lett egy arad-i teologus.** Coccu Cornel, teologiai hallgató feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik kabátjából az állomás folyosóján 3000 lei készpénzt ellopott. — Grosz Izidor ugyancsak ismeretlen tettesek ellen tett feljelentést, akik betörték éléskamrájába és onnan 5500 leinyi értéket vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— „Vacuum” töltőtollak olcsón Kerpelnél.

— **Elítélte arad-megyei baptista prédikátor.** Az arad-i törvényszék nemrégiben 15 napi elzárásra és 1000 lei pénzbüntetésre ítélte Socaciu Ioan buteni-i baptista prédikátort. A törvényszék ítélete ellen Socaciu fellebbezést adott be, amelyet azonban a timisoara-i Tábla elutasított és megerősítette az elsőfoku ítéletet.

Szombaton, október 17-én

id. Szendrey Mihály
művészestje:

URILEÁNY

OKTÓBER 15. IGAZOLTA A
COLECTURA OFICIALĂ

szerencsését. Ime a

NAGY NYEREMÉNYEK,

amelyeket OKTÓBER 15.-én nyertek:

Lei 1.000.000 No	169221	Anexa S. II. Oradea
„ 200.000 No	3426	Matca S. II. Timisoara, Cluj și Bistrița
„ 100.000 No	869	S. II. Matca Bucuresti
„ 100.000 No	6965	S. II. Matca Iași
„ 100.000 No	17805	S. II. Matca Bucuresti
„ 100.000 No	42080	S. II. Matca Iași
„ 100.000 No	52937	S. I. Matca Bucuresti
„ 100.000 No	62216	S. I. Matca Bucuresti
„ 100.000 No	64360	S. I. Matca Bucuresti
„ 100.000 No	64360	S. II. Matca Sibiu, Arad
„ 100.000 No	48721	S. I. Matca Cluj, Turda, Aiud și Arad

A PZ Sorsjáték folyamán szerencsését megtalálja a

**COLECTURA
OFICIALĂ**

SORSJEGY-NAGYÁRUDÁBAN!

Aradi központ: Str. Brătianu 3. Telefon: 154.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Leszállítják a déligyümölcsök

behozatali vámját és fokozzák az importjukat

Érdekes döntés a speciális narancsládák csoportjáról, amelyben Arad asztalosiparának is nagy szerepe van

Arad. Arad-ról és környékéről állandóan rendkívül sok, gyümölcsszállításra készült speciális faládikákat exportálnak Palesztinába, és ezért fontosnak tartjuk a román-palesztinai kereskedelmi és iparkamara Bucuresti-ben tartott legutóbbi közgyűlésének azt a részét ismertetni, amely a fentemlített faládikák kivételét szoros kapcsolatba kívánja hozni a palesztinai áruimporttal. Mint ismeretes, Palesztinából óriási mennyiségekben szállítanak hozzánk is narancsot és más déligyümölcsöt, többek között az újfajta citromlíványból termesztett hatalmas citromfajt, amelynek speciális neve „grape fruit“.

Eme déligyümölcsök számára különleges alakú és beosztású faládikák készülnek, amelyeknek minél tömegesebb exportálását három évvel ezelőtt kezdték meg az itteni asztalos-áruüzemek. Köztudomású, hogy Aradnak és környékének már évtizedek óta kitűnően fejlett asztalos ipara van, amely a világláboru előtt is különleges iparcikkeket exportált a nyugateurópai és a délamerikai államokba is.

Három évvel eze őtt külön faladakesztőosztályokat rendeztek be egyes asztalos-áruiparvállalatok, amelyek azóta is folytonosan exportálnak Palesztinába.

A romániai láda exporttal is foglalkozott a román-palesztinai Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi közgyűlése.

amelyen dr. Berkovitz, Romániának Palesztinában működő kereskedelmi attaséja beszámolt az üres gyümölcsládák nagymérvű kiviteléről.

A közgyűlésen jelenvolt dr. Pop Valer igazságügyminiszter is, aki szintén helyesléssel fogadta a kereskedelmi attasé alábbi javaslatát:

— Az 1936—37. évi palesztinai árubehozatali kontingens megállapítását kössük össze üres narancsláda-exportunkkal — mondta Berkovitz dr. — Javasolom, hogy 1:15 legyen az export-import arányszám, vagyis egy láda narancsot engedjünk importálni az esetekben, ha ennek ellenében 15 üres ládikát exportálhatunk. Narancs helyett az új oltványu nagy citrom (grape fruit) is beengedhető. A fenti arányszám alapján 3 és fél millió üres ládikát exportálhatunk, amelynek ellenében kétszáz ezer narancsot és citromot hozhatunk be.

Az előterjesztést elfogadták és a közgyűlés kimondta, hogy a jugoszláviai áruimport-behozatal kvótáját ez a kamara állapítja meg, illetve ez tesz javaslatot a kontingens megállapítására, amelyet a kormány gazdasági bizottsága elfogad.

A közgyűlés azt is kimondta: felkéri a Gyáriparosok Országos Szövetségének faipari osztályát, hogy részletes kimutatást készítsen az üres ládikák kiviteléről.

Dr. Pop Valer kereskedelmi miniszter hozzájárult, hogy a palesztinai áruimport számára szükséges devizakvóta 130 ezer palesztinai fontsterlingről 150 ezer palesztinai fontra emeltesse fel. Felsőbb körök a behozatali kvóta újabb felemelését tartják szükségesnek, hogy a „grape fruit“ behozatalát felendítsék.

Egyébként 60 százalékkal csökkentik a

rendes citrom import illetékét, hogy olcsóbb legyen a citrom. Azt is jelentik még, hogy a legprimább palesztinai narancsért is alacsony behozatali taksát fogunk számítani, hogy fokozzuk az üres ládikák szállítását.

Mértékadó helyen megállapították, hogy nemcsak a narancsra és citromra, hanem a többi palesztinai árucikkekre is ki kell terjeszteni ezt a behozatali vámkedvezményt, mert ha kedvezményesen importálhatunk, úgy az exportunk is jobban kifejlődik, ami által igen sok erős devizához juthat a Banca Națională. A kormány gazdasági bizottsága legközelebb foglalkozik ezzel a fontos kérdéssel.

Az importőrök egyrésze nagyon hosszú ideig rendezetlenül fogja hagyni a leértékelt frankban fennálló adósságait

Magára vállalja-e az állam az exportőrök kárának kiifizetését

Bucuresti-ből jelentik, hogy a külföldi erős valuták, különösen a francia és svájci frank leértékelése miatt keletkezett izgalom még mindig nem szűnt meg az árubehozatali nagy cégek körében. Az importőrök árubehozataláról és megrendeléseiről szóló okmányok már a Jegybanknál vannak, de az még nem határozott afölött, hogy szeptember 26. előtt érkezett áruk vételárát milyen árfolyamon számolja el a romániai vevőkkel, illetve, hogy azok milyen kurzus szerint fizessék ki a vételári devizákat.

A Banca Națională kijelentették, hogy ez részben attól függ: milyen kártalanítást állapít meg a kormány az exportőrök számára? Két eshetőség lehetséges: vagy magára veszi az állam a leértékelés előtti és valuta leértékelés utáni árfolyam különbségét és megtéríti az exportőrök veszteségét, vagy pedig bizonyos kategóriabell árubehozatali cégeket arra kényszerítik, hogy még a régi árfolyamon egyenlítsék ki áruimportból, vagy megrendelésből származó devizatarozásukat.

Elsősorban a francia frankban fennálló tartozások érdeklik az exportőröket, mert a legtöbb áru megrendelést ilyen valutában tették. A francia frank hivatalos kurzusa 9.20 lei, de a fekete tőzsdén az összes átutalási költségekkel és mellékdíjakkal együtt 9.30 lei, azonban néhány nap múlva biztosan lecsökken a zugárfolyam 8.50 leire. Ezért az importőrök azt szeretnék, ha a Banca Națională hallgatólag beleegyezne abba, hogy tartozásaik egy részét a zugtőzsdén beszerzendő devizákkal egyenlítsék ki. Erről azonban a Jegybank egyelőre hallani sem akar.

Több mint bizonyos, hogy az importőrök egy része a tisztázatlan helyzetre való tekintettel rendezetlenül hagyja ezeket a külföldi kötelezettségeket és a fizetést a végletekig ki fogják tolni, éppúgy, mint ahogyan ez Olaszországgal szemben megtörtént és mint ahogyan az olaszországi importőrök a romániai eladók terhére tették.

A román-olasz áruadósságok ugyanis még mindig kölcsönösen kiifizetetlenek. A Banca Națională retorziókat helyezett kilátásba, ha az importőrök még a dokumentumok összegét se fizetik ki. Ez ügyben egyébként a kormány gazdasági bizottsága mondja ki a döntő szót.

— A rabat hátránya a behozatali számlánál. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az importőrök figyelmét arra a körülményre, hogy a behozatalnál fizetendő 12 százalékos értékkülteket és a forgalmiadót mindig a számla legmagasabb összege után számítják, tehát ott, ahol a számlában rabat vagy más levonás szerepel, a levonásokat az illeték kiszámításánál nem veszik figyelembe. Az importőrök tehát, ha el akarják kerülni, hogy e számítási mód következtében felmerült illetéket és forgalmiadót kelljen fizetniük, helyeser teszik, ha számláikat a netto összegben állítatják ki, olyan esetekben, amikor a rabat vagy más levonás összege érhetően befolyosolhatná az illeték-kiszámítás alapját.

Teljesen megszorítják a németországi árubehozatalt

Szétosztották az utolsó évnegyed importjának deviza-kvótáit — A behozatali kérvények csak e hó 31-ig nyújthatók be

Mint București-ből jelentik, a Legfőbb Kontingens Hivatal a Banca Naționala vezetésével együtt most osztja szét az ez évi utolsó évnegyed árubehozatalához szükséges devizamennyiséget és

már is nagy feltűnést kelt, hogy ez a két fórum a lehető legkisebbre akarja szorítani németországi importunkat.

A Legfőbb Kontingens Hivatal tegnap kapta meg a Banca Naționala értesítését, amely szerint az utolsó évnegyedben 2 milliárd 810 millió lei értékű deviza áll rendelkezésre az áruimport céljaira. A devizát az országok szerint az alábbi kimutató alapján osztják szét:

Angliából behozandó árukra	381 millió 179 ezer lei
Ausztriából	381 és fél millió lei
Franciaországból	340 millió 833 ezer lei
Csehszlovákiából	343 millió lei
Belgiumból	144 millió 704 ezer lei
Svájcban	104 millió 813 ezer lei
Németországból	600 millió lei
Magyarországból	160 és fél millió lei
Olaszországból	204 millió lei
Hollandiából	60 millió lei
Lengyelországból	71 millió lei
Törökországból	77 millió lei
Északamerikából	60 millió lei

A többi országok árubehozatalához ezeknél kisebb összegű deviza áll rendelkezésre.

Az előző évnegyedben nagy összeggel szemben Németország csak 600 millió leiel szerepel, mert a kormánynak az a terve, hogy a német árubehozatalt erősen lecsökkenti.

Ugyanis ezután inkább más államokból fogunk importálni és Németországból csak az olyan árucikkeket hozzuk be, amelyek más államokban nem kaphatók. Azokat az importöröket, akik tulsok német behozatalra kérnek engedélyt, olyan cikkekre, amelyek más államokban is beszerezhetők, elutasítják az összes felsőbb fórumok.

Ezzel kapcsolatban azt is jelentik, hogy a Külkereskedelmi Hivatal az év utolsó negyedére szóló behozatali engedély-kérvényeket csak október 31-ig fogadja el az összes melléklettel együtt. Az ezután beérkező folyamodványokat a hivatal nem veszi tudomásul. Akik a behozatali engedélyt gyorsan akarják megkapni, azok azonnal fizessék be 3 százalékos behozatali taxának negyedére járó részét, de ha véletlenül többet fizetnének be, mint amennyi összeg járna az importálandó áruk árai után, a többletet javukra könyvelik. A befizetésről szóló nyugtát mellékelni kell a kérvényhez.

— 12 SZÁZALÉKOS ADÓTÖBBLET a NEM-ROMÁN NYELVEN VEZETETT KÖNYVEK UTÁN. București-ből jelentik: A pénzügyminisztérium felszólította a kivetési pénzügyigazgatóságokat, hogy alkalmazza a 12 százalékos adótöbbletet azoknál a cégeknél, amelyek könyveiket nem az állam nyelvén vezetik.

— Másfélmillió nyereség a városi autbuszüzemnél. Az autbuszüzemek évi mérlegéről a városi átmeneti bizottság csütörtök délelőtti ülésén számolt be. Sincai Eugen, az autbuszüzemek igazgatója. A jelentés szerint az autbuszüzemek tiszta nyeresége az 1935—36. üzleti évben 1 millió 530.396 lei volt. Ebből 1.340.476 leit leltári leírásra fordítottak, míg 189.920 leiel a tartalék-alapot táplálták. A leírások következtében a régi autbuszok a mérlegben most már darabonként 1 leiel szerepelnek. Az autbuszüzemek régi 6 és félmillió leies tartozását teljesen letörlesztették. A folyó évben az üzemek helyzete valamivel nehezebb lesz, mert ebben az évben kezdik meg az új városi autbuszok, valamint a javított autbuszok törlesztését.

— **Jutalom a zug-vágások leleplezésének.** A város vezetősége elhatározta, hogy a jövőben jutalmat ad azoknak, akik az illetékesek tudomására hozzák, ha valaki zug-vágást végez, vagyis sertésért nem a vágóhídon vágatja le. Ezekben az esetekben a sertést elkobozzák, eladják és a befolyó összeg 50 százaléka a városé, 50 százaléka pedig a feljelentőé.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK

FONTOS

minden játékos számára

LEGYEN GONDOS A NYEREMÉNYEK ELLENŐRZÉSÉNÉL!

Sorsjegyet így kell ellenőriznie:

- 1 Vegyen elő egy újságot és ellenőrizze a Sorsjáték huzási listáján először a törzsorsjegy számát, hogy megállapíthassa, nem nyerte-e a nagy nyeremények, egyikét. Azután ellenőrizze az utolsó számjegyeket, vajjon nem nyert-e 7000 vagy 3636 leit.
- 2 Miután végzett a törzsorsjegy ellenőrzésével, kontrollálja ugyanazon módszer szerint a melléksorsjegy számát.
- 3 Még ha az újságok listái szerint nem is nyert volna, őrizze meg sorsjegyet és várjon 3—4 napig....
- 4 ...míg sorsjegyjárása megkapja a hivatalos huzási jegyzéket. Egy példányt ingyen bocsát rendelkezésére, amely alapján újra ellenőrizheti sorsjegyet.

A. SORSJÁTÉKON TEGNAP

44.623 NYEREMÉNYT

sorsoltak ki. Önnek a legnagyobb érdeke, hogy sorsjegyet kétszer ellenőrizze, nehogy tévedés történhessen.

Az Arad-ra érkezett pénzügyminiszteri felügyelő váratlanul elrendelte, hogy a ruhaüzemek is fizessenek forgalmiadót

— Az új súlyos teher megzavarhatja a konfekciós vállalatok működését —

Arad. Lapunk pénteki számában röviden megemlékeztünk arról, hogy Ciolac pénzügyminiszteriumi speciális felügyelő Arad-ra érkezett és vizsgálatot folytat a forgalmiadók miatt. Ezzel kapcsolatban munkatársunk arról értesült, hogy az említett bucurești-i pénzügyi felügyelő arad-i látogatásainak kellemetlen következményei vannak az itteni ruházati üzemekre, amelyek már évek óta bér munkát végeznek a fővárosi nagy ruhaárházak megrendelése alapján.

Ezek az arad-i konfekcionáló vállalatok állandóan jelentékeny számú munkást foglalkoztatnak, de abban a biztos tudatban, hogy rájuk nem terjed ki a forgalmiadótörvény hatálya, nem fizettek forgalmiadót.

Ezt a kedvező helyzetet azonban Ciolac miniszteriumi felügyelő mostani látogatása váratlanul megszüntette. Ugyanis az inspektor e hó 14-én felvett 491. számú jegyzőkönyvében megállapította a konfekcionáló vállalatok ama kötelezettségét, hogy 6 százalékos forgalmi adót kell fizetniük.

Még súlyosbítja az adókötelezettséget az, hogy ezt az összeget nem a bér munka díja szerint, hanem a fővárosi nagy ruhaüzemek készruha-eladási árai után kell leróniuk.

Ezt a határozatot azzal az indoklással hozta a pénzügyminisztérium kiküldöttje, hogy a forgalmiadótörvény 9. paragrafusában, amely a

kisiparosokat felmenti a forgalmiadó fizetése alól, nem vonatkoztatható a bér munkát végző konfekciós üzemekre, mert azokban hétnél több munkás dolgozik.

A pénzügyigazgatóság forgalmiadó ügyosztályában szerzett értesülésünk szerint ez a súlyos rendelkezés megbéníthatja az említett arad-i üzemek működését és ez esetben jelentékeny számú munkás és egyéb alkalmazott jutna igen kellemetlen helyzetbe. Ugyanis az itteni konfekcionáló üzemek — hivatalos nyilatkozat szerint — alig keresnek többet munkájukkal, mint a 6 százalékos forgalmiadónak megfelelő összeg. Ha tehát kész ruhák nagyösszegű eladási árai után nekik kellene megfizetni a forgalmiadót, nem volna érdemes műhelyeiket tovább fenntartani.

== Csehszlovákia leszállítja a romániai importértéket. Prágai jelentés szerint a cseh kormánynak az a szándéka, hogy különböző közigazgatási rendszabályokat léptessen életbe a sertésárak leszállítása érdekében. Az első prágai vásáron, amely a cseh valutaleértékelési rendelet kiadását követte, különként 8 csehkoronát fizettek a banat-i sertésért és 7.50 csehkoronát a Románia más vidékeiről származó árúért. Hír szerint azonban a cseh kormány magának találja ezeket az árakat és azt akarja, hogy a banat-i sertés ne kerüljön többé, mint 7.50 koronába, más romániai sertés pedig csak 7 koronába. Ezért kíván a csehszlovák kormány az árak leszorítása érdekében közigazgatási rendszabályokat életbeléptetni.

AURORA SZERENCSET JELENT

Ezt a tényt igazolják a következő
NYEREMÉNYEK,
amelyeket a sorsjegyjáradékvevői
OKTÓBER 15.-én nyertek:

Lei 1.000.000 No 143429 seria II. Anexa Bucuresti
 „ 1.000.000 No 132448 seria II. Anexa Braila
 „ 1.000.000 No 44348 seria I. Matcă Bucuresti
 „ 400.000 No 35024 seria II. Matcă Oradea
 „ 200.000 No 19379 seria I. Matcă Bucuresti
 valamint 3 drb. egyenként 100.000 Leies Anexa
 nyeresemény. Oradea, Cluj. és Bucuresti-i Colec-
 turák eladásában és
 5 drb. egyenként 100.000 Leies Matcă nye-
 resemény. Cluj, Bucuresti. Jasi és Constantai Co-
 lecturák eladásában.

SPORT KÖZLÖNY

Arad futbalsportja a nemes vetélkedés jegyében folyik

— Fővárosi lapvélemény a multvasárnap helyi derbiről —

A Gazeta Sporturilor főmunkatársa Beilis, aki a vasárnapi Gloria—AMEFA-mérkőzést végignézte, lapjának hasábjain reflexiókat közöl a mérkőzéssel kapcsolatosan. Ime Beilis cikke:

Vasárnap az egyik legfontosabb vidéki derbin vettem részt és megnéztem a Gloria—AMEFA-mérkőzést, amely a kitűnő arad-i futball megnyilvánulása volt. Elsősorban megállapítható volt, hogy a rivalizálás a haladás legkitűnőbb előmozdítója, de nem szabad ám azt hinni, hogy ez a rivalizálás olyan mint másutt és abszurd tünetekben jut kifejezésre. Ha ugyan egyik vagy másik klub szurkolói olykor el is vetik a súlykot, a két egyesület közötti viszony a legkorrektebb, vezetőik nagy sport-szeretetről tesznek tanúságot. Szeretettel ragaszkodnak egyesületükhöz, de nem ellenségeskednek. Alkalmam volt Vulpe Iosif-al és Szabó Miklóssal, a Gloria és az AMEFA vezetőivel beszélgetést folytatni és ebből nem volt nehéz leszűrni, hogy az arad-i futbalsport fejlődése a két klub rivalizálásának tudható be. A mérkőzés napján egész napon át esett az eső és ennek ellenére egészen szép-számu közönség volt jelen a meccsen, bár az időjárás bárminek inkább volt megfelelő, mint futballmérkőzésnek. A meccset a Gloria nyerte meg, amely felsőbbbségről tett tanúságot és ezt elsősorban a vesztesek vezetői ismerték el. A győztes csapat a felázott talaju pályához szükséges fizikai felsőbbbséggel rendelkezett, míg az AMEFA és edzője igen nagy hibát követtek el akkor, amidőn nem alkalmazkodtak a pálya talajához. A játékoskészletből, amellyel rendelkeznek, bizonyára tudtak volna néhányat sorompóba állítani, akik könnyebben mozgottak volna a vasárnapi pályán. Az első félidőben a legyőzöttek domináltak, de az akinek a fölényt gólokra kellett volna felváltania, Perneki, nem tudott a sáros talajon Theimler kapu-ja előtt mozogni. A Gloriánál a támadósor an-

nál a kapunál nyerte meg a meccset, amelynél az AMEFA nem tudott gólt szerezni. A magyar-razat nem túl nehéz: A Gloriának mozgékonyabb volt a támadólánca, amely jobban tudott egyensúlyt tartani a mély talajon. A Gloria—AMEFA-mérkőzés egyébként méltó a vidéki derbi jelzőre és tökéletes bizonyítéka a nemzeti bajnokság vidéki futballja fejlettségének.

November 29-én játszik le a CAO—Gloria-meccset

Bucuresti-ből jelentik: A nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén került sorra a vasárnap mérkőzéseken kiállított játékosok fegyelmi ügye és úgy Batrint, mint Volentirt sport-szerűtlen viselkedésért dorgálásra ítélték. Moldoveanu a CFR játékos, akit a CAO elleni mérkőzésen állítottak ki, 8 napi játéktilalmat kapott. Ugyancsak ezen az ülésen határozták meg az újrajátszandó Gloria—CAO-mérkőzés időpontját, amely szerint a meccs november 29-én, vagyis a bajnoki idény után kerül lebonyolításra.

A másodosztályu bajnokság állása

1. Titanus	5	3	—	13	5	10	
2. Crişana	5	4	—	1	23	6	8
3. Vulturul	4	3	—	1	18	11	6
4. Slavia	5	2	1	2	9	12	5
5. CAR	5	1	1	3	12	14	3
6. Fortuna	5	1	1	3	7	14	3
7. Victoria	6	1	1	4	9	23	3
8. Virtutea	5	1	—	4	8	14	2

O Olaszország—Franciaország 59:41. Az olasz hölgyatléták 15 pontos győzelmet arattak a francia hölgyek ellen. A viadal legjobb eredménye a Nicolas kisasszony 155-ös magas-ugrása.

Döntetlennek igazolta a szövetség az Intelegerea—Soimi-meccset

Az alkerületi sportszövetség a vasárnapi Intelegerea—Soimi mérkőzést, amelyen — mint ismeretes — az Intelegerea egy vitás góllal nyert. — azt a bírót csak később, a határbíró bemondására adta meg — 2:2 arányban igazolta és a mérkőzés hátralevő idejének 8 napon belül való lejátszását rendelte el. A két érdekelt egyesület azonban nem hajlandó a hátralevő néhány perccel játszani és így, hacsak fellebbezés folytán változás nem történik, a meccs 2:2 arányban marad igazolva. A bajnoki tabella ennek következtében változást szenvedett és most így alakult:

1. CAA	7	5	1	1	13	7	11
2. SGA	7	4	2	1	21	9	10
3. Tricolor	8	4	1	3	21	12	9
4. Transilvania	6	4	1	1	15	10	9
5. USA	7	4	1	2	20	15	9
6. Astra	5	3	—	2	7	6	6
7. Juventus	6	2	2	2	12	15	6
8. Intelegerea	7	2	1	4	19	17	5
9. Unirea	7	1	2	4	11	24	4
10. Soimi-CFR	6	—	4	2	4	8	4
11. Hakoah	6	1	1	4	8	12	3
12. Sparta	4	—	—	4	6	22	—

A Ripensia a bajnokság élén

A nemzeti bajnokság szerdai derbije után a Ripensia szökött a bajnoki tabella élére. A tavalyi bajnokcsapat ugyan többet játszott, mint az utánkövetkezők, de amennyiben vasárnap az Unirea-Tricolor is legyőzné, úgy tényleg az őszi bajnokság legjogosabb aspiránsává avansálna. A tabella egyébként így fest:

1. Ripensia	6	4	—	2	16	11	8
2. Venus	5	3	1	1	15	7	7
3. Gloria	4	3	—	1	9	6	6
4. Crişana	5	3	—	2	14	14	6
5. Unirea-Tricolor	5	2	2	1	18	11	6
6. AMEFA	6	2	2	2	7	7	6
7. CFR	5	2	1	2	10	9	5
8. Universitatea	5	2	1	2	6	10	5
9. CAO	4	2	—	2	11	9	4
10. Chinezul-ILSA	5	2	—	3	12	18	4
11. Victoria	5	1	—	4	9	17	2
12. Juventus	5	—	1	4	7	15	1

Noji legyőzte Isoholot 5000 méteren

Varsóból jelentik: Nagy nemzetközi verseny volt Varsóban, amelynek első napján a legjobb eredményt Kucharski érte el, aki 800 méteren 1:51.7 mp-el győzött az 1:53.8-at futó svéd Ny ellen. Isohollo 3000 méteren mell-szélességgel győzte le Nojit. Mindkettőjük ideje 8:40.8 mp. volt. Jó eredmény volt még Hanke 689-es távolugrása.

Másnap kettős meglepetés adódott. Noji 5000 méteren közepes idővel a hajrában megverte Isoholot. Noji ideje 14:58, Isoholloé 15:00.2 mp. A finn olimpiai bajnok és világ-rekorder fáradt volt. 1500 méteren Kucharski legyőzte 4 perces idővel a svéd bajnok-rekorder Nyt, aki 4:05.6 mp-et futott.

Egyéb eredmények: Magas: Hofman 180, 500 m: Gassowski 1:05.5.

Sok tizezer

megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

"ZEPHIR"

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kgr. fával fűt egy **24** órában át normál szobát

Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea**

Consum és Inlesnirea könyvre készpénzárbankapható
Lerakat: **Csetey és Seltz vaskereskedés Arad**
Bul. Regala Ferdinand 49. 4263

Egy század katonaságot hallgatnak ki egy arad-i gyilkosság ügyében

Rejtélyek az elmúlt nyáron történt halálosvégű verekedés körül — Ki ölte meg Goman Alexandrut?

Hetek óta folyik a vizsgálat a néhány héttel ezelőtt, pontosan július hónapban történt gyilkosság ügyében, amikor a város határában leszúrták Goman Alexandru vásárost. A vizsgálat folyamán letartóztattak két lipovai cigányt, Blidar Ioant és Lacatus Gheorghet, azzal a váddal, hogy leszúrták Goman, aki azután két nap múlva a kórházban meghalt. Mindketten tagadták, hogy a gyilkosságot elkövették volna. Az ügy Alexandrescu Alexandru vizsgálóbíró, a második számú vizsgálóbírói hivatal vezetőjéhez került, aki eddig körülbelül 13 tanút hallgatott ki. A tanúk vallomása a legkülönbözőbb, egyik részük azt vallja, hogy Goman támadta meg a két letartóztatottat, mások szerint viszont

az áldozatot a verekedés hevében saját bátyja, Goman Gheorghe ölte meg,

aki jelenleg a timisoara-i börtön lakója. A tanúvallomások egyáltalában nem tisztázzák az ügyet, most azonban a vizsgálóbíró olyan adatok birtokába jutott, amelyek hamarosan világosságot derítenek a gyilkosság ügyére.

Alexandrescu vizsgálóbíró ugyanis meg-

tudta, hogy a halálosvégű verekedés közben egy század katonaság vonult el a közeli uton és éppen a katonák voltak azok, akik végetvetettek a verekedésnek és megtalálták a halálosan megsebesített Goman Alexandrut. A vizsgálóbíró egyelőre még nem tudja, melyik század indult gyakorlatozásra abban az időben, de megtette a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy a katonai parancsnokság útján megtudja ezt. A felvilágosítás megérkezése után

a vizsgálóbíró tanuként idézi be az egész századot és ilymódon igyekszik megtudni, ki ölte meg Goman Alexandrut.

A kihallgatások elé nagy érdeklődéssel tekintenek, mert eddig aligha fordult még elő, hogy egy bűnügyben — egy egész század katonaság vonuljon fel tanuként.

Az arad-i törvényszék első szekciója egyébként csütörtökön foglalkozott Blidar és Lacatus vizsgálói fogságának ügyével és a védő felszólalása után meghosszabbította harminc nappal a gyilkossággal vádolt cigányok vizsgálati fogságát.

A CSEKA UJ URA

Nikolái Jezsov pályafutása a papnöveldeitől Enver pasa meggyilkolásán át a hatalomig

Moszkvából jelentik: Nikolái Jezsov, a hírhedt OGPU, közismertebb nevén: a cseka újonnan kinevezett főnöke, aki Jagoda helyére került,

Sztalin és Voroszilov után ma a legnagyobb hatalom Oroszországban.

Jezsov kezében egyesíti az OGPU és a belügyminisztérium vezetését, a kommunista-párt központi irodájának titkára, végül ő a kommunista-párt ellenőrző-bizottságának az elnöke is. Ez a negyvenéves ember, aki a Putilov-műveknél mint egyszerű munkás kezdte pályáját, annak köszönheti híhetetlenül gyors karrierjét, hogy **Sztalin és Voroszilov legbizalmasabb embere.**

Az OGPU új főnökének édesapja az egyik orosz Székesegyház sekrestyéje volt. Ez a kezdet semmiestre sem mutatott arra, hogy a sekrestyés fiából az atheista bolsevikiek egyik legfőbb vezetője lesz, annál kevésbé, miután Jezsovot felekezeti iskolában nevelték és édesapja papnak szánta. A fiatal papnövelde azonban már kora ifjuságától kezdve szélső forradalmi elveket vallott és az orosz polgárháború kitörésekor nyomban a szélsőséges bolsevikiekhez csatlakozott.

A kommunizmus diadalrajutása körüli szerzett érdemeiért magas állást juttattak neki Turkesztánban. Jezsov itt olyan feladatot végzett el a moszkvai vezérek számára, amelyről a világ idáig jóformán semmit sem tudott.

A szovjet neki köszönheti középázsiai birtokát.

1920-ban, a batumi muzulmán Kongresszus után, Lenin Moszkvába hívta Enver pasát, a mohamedán világkongresszus főrendezőjét és igen fontos feladattal bízta meg. Mint ismeretes, Enver pasa volt az ifjútörök-mozgalom vezére és még a háború előtt Enver pasa deponizálta Abdul Hamidot, a „vörös szultánt”. Enver volt a legnagyobb ur Törökországban a háború alatt is, azonban a szultán hatalmának összeomlása után, amikor feltűnt a színen Musztafa Kemál, Envernek át kellett engednie a vezetőserepet Kemálnak, a „szürke farkas”-nak. Enver pasát annyira elkésérítette az, hogy kivették kezéből a hatalmat, hogy bolsevikinek csapott fel és Oroszországba szökött.

A batumi mohamedán világkongresszus után Lenin nem kisebb feladattal bízta meg En-

ver pasát, minthogy **szerezzen Szovjet-Turkesztánban százezer főnyi mohamedán sereget és ennek élén Afganisztánban és Perzsián át csapjon le Britt-Indiára.**

Enver pasa örömmel vállalkozott a feladatra és a Kreml segítségével csakhamar százezer lovasból álló sereget toborzott. Moszkva urai Jezsovot küldték ki Enver pasa mellé és csakhamar rossz híreket kaptak Sztalin és Voroszilov bizalmasának titkos jelentéseiben. Jezsov váltig hirdette, hogy Enver pasa csak ürügyül akarja felhasználni az India elleni mohamedán támadást, mert végeredményben saját egyéni tervei alapján akar a százezer főnyi mohamedán élén eljárni.

Moszkvában eleinte nem adtak hitelt Jezsov jelentéseinek, mert Lenin vakon bízott Enver pasában. Az események valóban Jezsovot igazolták, mert amikor a százezer főnyi sereg már indiásra készen állt, Enver pasa azzal az ürüggyel, hogy Moszkva bezáratta a mohamedán mecseteket, a szovjet zászlóját felcserélte a próféta szent harcot hirdető lobogójával.

Ugyilátszott, hogy Középázsia végképp elveszett a szovjet számára. Moszkva olyan nehéz helyzetben volt 1920-ban, hogy nem is gondolhatott Enver pasa seregének leverésére. A helyzetet Jezsov mentette meg, aki tatárnak öltözve, kis megbízható osztag élén csatlakozott Enver pasa hadseregéhez. Jezsov tatárnak öltözött cseka-emberei élén éjféltkor lecsapott Enver pasára és a szent háború zászlóját kibontó török tábornokot

saját kezével leszúrta.

A cseka emberei ugyanakkor lemészárolták Enver pasa vezérkarát és ezzel a „bazmacsi” forradalmának egyszerre vége volt.

Jezsovot felbecsülhetetlen értékű szolgálatainak elismeréseképpen nyomban visszahívták Moszkvába és a legmagasabb állások egyikét adták neki. Ő lett Leningrád korlátlan ura, majd Moszkvába került. Jezsov mindig esküdt ellensége volt Trockijnak és legjobb barátja Szergej Kirov volt, akit 1934. december 1-én „álítólag Trockij hívei” Leningrádban meggyilkoltattak. Jezsov azóta döntő szerepet játszott a szovjet életében és most a nyilvánosság előtt is megkapta a magas rangot, amely a párt belső életében már régen megillette.

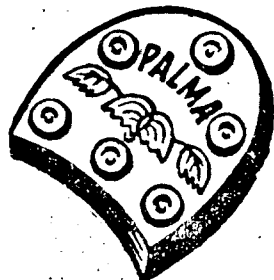
*En testben
en lélek*

carotta a vízmondás.

**Teste épségét, frissességét
megőrzi, ha**

PALMA

**sarkon
jár.**

5000 leies birsággal

**sújtottak egy oradea-i cipésmestert,
aki szeri talált-fel a tuberkulózis ellen**

**5 milliót ígér a találmányért
egy berlini cég**

Cluj-ról jelentik: A cluj-i egészségügyi-felügyelőség súlyos pénzbírságra ítelt egy csodaszereket árusító oradea-i cipésmestert.

Dratler Béla oradea-i cipésmester már évekkel ezelőtt olyan csodaszert talált fel, amely állítólag biztos ellenszere a tuberkulózisnak. Tömegesen keresték fel Dratlert olyanok, akik már csak az ő szerétől reméltek gyógyulást. Az alkalmi orvos adott esetekben, bizonyos összegek ellenében ki is szolgálta betegeit, csodaszere mellé még ingyenes tanácsokat is osztogatott.

A feltaláló cipésmester, akit nem kedveltenitett el az oradea-i orvosok kedvezőtlen véleménye, az összegyűlt pénzből tovább tökéletesítette orvosságát.

Az elmúlt napokban váratlan és kellemetlen meglepetés állította meg munkájában. Az oradea-i főorvosi hivatalhoz feljelentés érkezett, amely részben kuruzslással vádolja meg a cipésmestert, részben pedig azzal, hogy az egészségügyi törvény kijátszásával gyógyszereket árusít, holott nincs engedélye. A vizsgálat megindult és az orvosi hivatal meggyőződött arról, hogy a feljelentés megfelelő a tényeknek és a vizsgálat eredményét felterjesztette a cluj-i egészségügyi felügyelőséghez.

A cluj-i felügyelőség is letárgyalta az ügyet és Dratler Bélára — bűnösnek találva őt az egészségügyi törvény 162-ik szakaszának megszegésében — ötezer lei pénzbírságot rótt ki.

Dratlerrel az oradea-i orvosi hivatal közölte az ítéletet. A cipésmester fellebezett ellene. Hivatkozott arra is, hogy saját találmányu orvosságának van gyógyászati jelentősége s azt misem bizonyítja jobban, mint egyes külföldi érdekeltségek ajánlatai. Némely érdekeltségek ugyanis igen magas árakat ígértek a találmányért. Többek között felmutatott egy írást, amelyben

**egy berlini részvénytársaság ötmillió leit
ígér Dratler gyógyszerének kizárólagos
jogaért.**

Ez azonban nem menti a cipésmestert, mert a büntetést nem gyógyszerhamisításért, hanem gyógyszerek tiltott árusításáért rótták ki.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Arad-i győzelmek az országos amatőr fénykép-kiállításon

— Kihirdették a zsüri döntését —

Az arad-i SGA, Arad egyik legrégebbi sport-egyesülete október 18. és 28. között nagyszabású fényképkiállítást rendez, az Avram Iancu-téren levő klubhelyiségében. A tornászok kitűnő elnökségének agilitása tette lehetővé, ennek a valóban értékes és nagyszabású fényképkiállításnak sikerét. Az ország legjobb amatőr fényképesei készültek lázas buzgalommal és küldték el nagyszerűen sikerült képeiket. Arad-ról, Oradea-ról, Cluj-ról, București-ből, Reșița-ról, Lupeni-ből, Brașov-ból, Aiud-ról, Timișoara-ról, Salonta-ról és Ineu-ról összesen 62 pályázó küldte be munkáját és az izlésesen dekorált klubhelyiség falára 222 kép került. A zsürinek, amely hozzáértő tagokból tevődött össze, ugyan csak nehéz munkát okozott a sok művészi munka közül kiválasztani azokat, amelyeket nyerteseknek nyilvánítottak. A pályázók között ott találjuk néhány képével Cotioiu Romulus dr. polgármestert is, aki egyik képével, egy murespartii részlettel hatodik díjat nyert el. A zsüri a következő eredményeket hirdette ki: **I. Turisztikai csoport:** Dr. Adler László (Arad), Căp. Ioan Sutu (Oradea), Kelly Zsigmond (Arad), ifj. Marx József (Aiud),

Iulius Knauer (București), Pécsi Vidor (Arad) Rónai Miklós (Cluj), Grumáz László (Arad), Grünfeld Sándor (Oradea). **II. Tájkép csoport:** Kelly Zsigmond (Arad), Grumáz László (Arad), Moșoiu Victor (Arad), Korányi Mária (Arad), Weichelt Oszkár (Arad), dr. Coțoiu Romulus (Arad), Kröbl Lajos (Cluj), Lányi János (Reșița), dr. Mager Aurel (Arad), **III. Zsáner-csoport:** Pécsi Ödön (Arad), dr. Adler László (Arad), ifj. Marx József (Aiud), Buzáky Gyula (Arad), dr. Mager Aurel (Arad), Kelly Zsigmond (Arad). **IV. Művészi csoport:** Căp. Ioan Sutu (Oradea), K. Lehmann (Brașov), Hönig Miklós (Oradea), dr. Adler László (Arad), Pécsi Ödön (Arad), P. Sissmann Gideon (Arad), dr. Középeșy László (Oradea).

A zsüri tagjai a következők voltak: Elnök: Dr. Cotioiu Romulus polgármester. Tagok: Belezna István, Faix Jaques, Fischer Aladár, Zima Tibor, Guld Emil, Matusik Márton, dr. Moga Romulus, dr. Vörös László, dr. Stauber János, Toader Iulian, Kiss Gyula.

A kiállítás győztesei és helyezettei az SGA turisztosztálya művészi kivitelű, aranyozott, illetve

ezüstözött plakettjét márványlapon (falapon), azonkívül díszoklevelet nyertek. Tiszteletdíjat adományoztak: Arad vármegye egy ezüst serleg, Arad város egy ezüst serleg, Voigtländer-gyár egy fényképezőgép felszerelve, AGFA-gyár árúkat Kelly Zsigmond fotoszakizlet 1000 leit, Foto Central (Arad) árúkat, Bloch H. cég (Arad) árúkat, Belezna István művészi rézkarcot. A kiállításon részvett fényképezők az egyesület díszoklevelét kapják emlékül.

UJ KONYV

Uj világtörténelem magyar nyelven. Horváth Jenő budapesti egyetemi tanár hosszú tervezések és kísérletek alapján a mai kornak és a magyar szempontoknak megfelelő új alakban s feldolgozásban írta meg és adta ki „Világtörténelem” című művét, amely a Szent István-Társulat kiadásában könyvnappra jelent meg. Horváth Jenő: Világtörténelem az őskor történetétől kezdve, a legújabb kor történetéig halad, szóval az egész anyagot felöleli és feldolgozza. Ilyen röviden összefoglalt, mégis részletes és alapos magyar nyelvű világtörténelem még eddig nem jelent meg. 356 oldal, kitűnő kiállításban, Szent István-Társulat kiadásában füve 125 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a Szent István kiadványainak teljes jegyzékét.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további árá 10 szóig csupán 20 lei. :- szó 2 lei. :-

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel

az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

Megismerkednék szórakozás céljából csinos urival, kit szerényen támogatnék. Leveleket „Szép téli esték” jellegre a kiadóba kérek. 4955

ALKALMAZÁS

Megbízható mindenest azonnalra felveszek. Mocioni-uca 34. 4951

Szobaleányt éves bizonyítványokkal uris család azonnalra felvesz. Cim a kiadóban. 4850

Jóifőző szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. 4692

Ugyes, csinos szobaleány kétféle uris családban azonnalra beépítésre keresték. Cim a kiadóban. 4800

Elektromos hegesztő, elsőrangú erő, állandó munkára alkalmaztatik. — Termotechnica, Timisoara, Str. Petre Carp.

Állandó munkára keresek villanyszerelőt és szerzőmunkát. Gáspár műsz. rész. Str. Horia 2. 4956

Cipő- és bőr-szakmában Ardeal-ban jól bevezetett fiatal utazó azonnalra állást keres. Reich György, Oradea, Str. Alexandrii 44. 4958

Szobainast feltétlenül jó bizonyítványokkal, azonnali beépítésre keresek. Cim a kiadóban. 4960

LAKATOS, a vízvezetékhez, villanyszereléshez értő szakember, nov. 1-re házmeisteri állást keres. Címeket az Aradi Közlöny kiadóba kér. 4966

VÉTEL ÉS ELADÁS

Kézpénzért veszünk: irógépet, kaszszakat, varrógépet, pianinót, aranyat, ezüstöt, perzsaszőnyeget, teljes lakásberezendéseket. Comiso, Dacla-kávéház mellett.

Haláleset, elutazás, költőkédszűből kifolyólag veszék kézpénzért ócska bútort, ruháneműket, festményeket, könyveket, szőnyeget, ágyneműt, matracokat, hangszerket, makulátúra-papírt, ócskavasat, padlástolmit stb. Vidékre is megyek. Címeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciocnea 10. 4901

Eladó valódi perzsabunda julányosan. Cim a kiadóban. 4427

CSERÉPKÁLYHÁK minden szín és méretben legolcsóbban kaphatók. Javítások eszközöltetnek. Teritean, Arad, Bulv. Carol 2. 4898

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Villany-szerelés és az azok javítása
Villany-műszerek és azok javítása
Villany-csilárók és azok javítása
Villany-gépek és azok javítása
Villany-szerelési anyagok raktára
NAVRÁDI,
Arad, Str. Meșianu. 982

INGATLAN

Házat megvételre keresek. Úgynevezők kizárva a falakokat „800.000” jeleire a kiadóba kérek. 4336

MODERN URI MAGANHÁZ

a Cogalniceanu-uca 34. szám alatt, 4 parkettás szoba, elő-, fürdő-, cselekedőszobával, házmesterlakás, gyönyörű gyümölcsös

áron alul sürgősen eladó.

Egyedüli megbízott: KISS LAJOS „URANUL” ingatlanroda, Str. Horia 2. szám. 4961

Azonnal elfoglalható részben adómentes
villanyszerelő ház
egy különálló lakással, kettő Calea Saguna 188. alatt, ledvező árban eladó. Bővebbet ugyanott 2-4 óra között. 4959

KÖLÖNFELÉK

SUCIU, Str. Gov. ei 113. sz. alatt a vo pálinkafőző kazánja október 16-án megkezdli a pálinkafőzést. 4962

Beraktározási raktárban lakásberezendések beraktározatós. Eladó új fehér modern hálószoba. 15 méter kárpaszövet, toalet-tükör márványlappal, károsszékek, asztalok, vaságyak és egy faj daxli-kutya. Str. Moise Nicoara 9.11. 4900

Rádióműsor

— Romániai időszmidt. —

PÉNTEK, OKTÓBER 16.

București. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, vizállásjelentés, időjárás, kulturális közlemények, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárás, hírek. 14.30: Román zene. 15.00 Utolsó hírek. 17.00: Ora strajerilor. 18.00: A Motoi-zenekar hangversenye. 19. Időjelzés. 20.00: Ötletés születésnapja. 20.20: Román zeneszerzők és művészek gramofonon 20.55: Felolvasás. 21.10: Román zene, ének számokkal. 22.30: Rádióhírek, sport. 22.45: Közvetítés a „Continental”-étteremből. 23.45: Hírek a külföld számára. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hang-lemek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Időjelzési szemle. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Buttolja Ede jazzzenekara 15.40: Hírek, étrend. 17.15: A rádió diákfelőrája. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Szarvas Klári hárfázik. 18.30: Sportközlemények. 18.45: Cigányzenekar. 19.50: Spanyolország—Afrika 112 pengő. 20.20: Az Operaház előadásának közvetítése. Goldmark: „Téli rego.” Az I. felvonás után kb. 20.35: Hírek. A II. felvonás után kb. 22.05: Időjárás jelentés Majd: A rádió külügyi negyedőrája. 23.55: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.20—19.50: Gyorsirótanfolyam. 20.30—20.55: Öltalmazzuk a gyongéket. Irta Révész Béla. (Felolvasás.) 21—22.15: Hanglemek. 22.20—22.40: Hírek. 22.45—23.40: Közvetítés a Pátria kávéházból.

Bécs. 8.25—9: Lemezek. 11.20: Gólyakalifa, mese. 13: Könnyű zene. 15: Pjatigorszki csellóművész lemezei. 16.20: Állatokról szóló dalok (szoprán.) 23.20: Eccles: G-moll zongorka- és zongoraszonáta. 0.15: Tautenhayn-négyes 1.15—2: Szimfonikus lemezek.

Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 18.20: Népdalok. 19.20: Lemezek. 19.40: Népdalok. 23.20—24 Lemezek

Deutschlandsender. 11: Hangjáték. 13: Könnyű zene. 16.15: Állatdalok. 17: Könnyű zene. 19: Beethoven: Müllmüll-táncok. 22: Rádiózenekar. 24: Tánclemezek.

Kassa. 11.05: Lemez. 15.10: Lemez. 18.05: Lemez. 18.40: Magyar műsor. 19.45: Ruszin és magyar hírek.

Róma. 18.15: Tánczene. 20.32: Csak Bari: Hírek magyarul. Lemezek. 21.40: Pietri: Rompicollo, háromfelvonásos operett.

SZOMBAT, OKTÓBER 17.

București. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, vizállás, kulturális hírek sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárás, rádióhírek. 14.30: Vegyes zene. 15.00: Hírek. 18.00: Fu vós zenekar. 19.00: Időjelzés, időjárás, gabonatözsde, aktualitások. 19.15 Szórakoztató zene. 20.05: Előadás Babeș Victor-ról. 20.25: C. Lungeanu énekel. 20.55: Rádióüzenetek. 21.10: Tánczene. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Vendégül zene közvetítése. 23.45: Hírek a külföldre. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hang-lemek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Lovassy Edit énekel. 15: Koller Alfred énekel. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Mesék. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Cigányzenekar. 18.50: Őszi séta az Állatkertben mikrofónnal. 19.40: Heimlich Lajos zongorázik. 20.25: Zenei szilánkok. Lévy Endre előadása hanglemekkel. 21: Őszi vetés. Rádiójáték. Utána kb. 22.40: Hírek. 23: Tánclemezek. 0.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.20—18.45: Régi magyar nyomdászok. Fitz József dr. előadása. 19.40—20.10: Mezőgazdasági félóra. 21.35—21.50: Hírek. 22—23: Cigányzenekar.

Bécs. 8.25—9: Filmlemezek. 11.50: Parasztzene lemezek. 13: Szórakoztató lemezek. 14.10: Kívánságlemezek. 15: Schwarz Vera szoprán lemezei. 20.15: Riedinger Lotar tarka óslos zenés estje. 0.15—2: Steberth négyes, bécsi zene.

Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.20: Lemezek. 19.20: Szedlacek hegedűművész játéka. 21: Lehár: Pagamin. operett. 24—0.30: Vendégül zene.

Deutschlandsender. 13: Könnyű zene. 15: Tarka óra. 17: Lemezek. 19: Népdalok és néptáncok szoprán- és zongoraszóval. 20: Tarka zenés est. 23.30: Metzler cselló és Hideghéti zongoraművész játéka. 24—1.55: Könnyű zene.

Kassa. 11.05: Lemez. 18.40: Magyar műsor. 19.40: Ruszin és magyar hírek. Lemez. 20.15: Rádiózenekar.

Milano. 18.15: Tánczene. 21.40: Mozart: Così fan tutte. háromfelv. operetta. Utána 0.30-ig: Tánczene.

Pozsony. 21.45: Fall: A kedélyes paraszt, operett.

Svájci olasz adó. 22: Mascagni: „Parasztbeccület” opera.